

DE GILDETROM

Driemaandelijks tijdschrift over de Noordbrabantse schuttersgilden

45e jaargang 1998 afl. 1

Toon Oerlemans, boogschutter op wip
Gilde St. Antonius - St. Sebastiaan, Haaren
foto: Freek Jansen, Vught

GOUD EN ZILVERSMEDERIJ

de edelsmidse b.v.

Van Dissellaan 4a, 5531 BR Bladel
Telefoon (0497) 38 79 36

**Het adres voor het
vervaardigen en ontwerpen
van al uw gildezilver**

HET MUZIEKINSTRUMENTMAKERSMUSEUM

maakt op ambachtelijke wijze
GILDETROMMEN
in eigen atelier

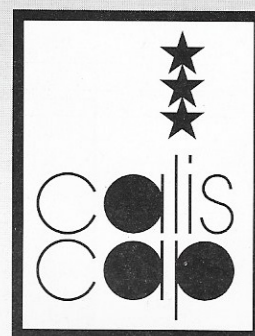
- drijven en ciselieren van patroonheilige
- alle gildetromonderdelen en -benodigdheden
- reparaties

tel.: (013) 542 03 31
Veldhovenring 20-22,
5041 BC Tilburg

**GEACHTE GILDEBROEDERS
EN GILDEZUSTERS**

*Voor het leveren van, of
deskundig advies over uw*

GILDEHOEDEN OF GILDEVEREN:

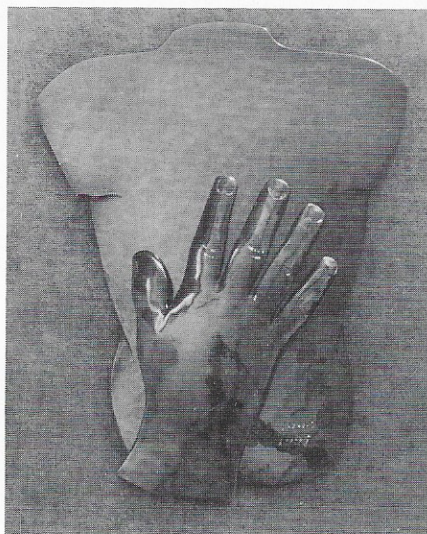

Calis-Modes
Molenacker 14
5087 AS Diessen
Tel. (013) 504 17 73

Nol Coopmans Edelsmid

**ATELIER VOOR HET LATEN ONTWERPEN EN
VERVAARDIGEN VAN AL UW EXCLUSIEF
HANDVERVAARDIGD GILDEZILVER**

GRAVEREN - DRIJVEN - CISELEREN - GIETEN

5632 PG Eindhoven, Kruburg 1a,
Tel.: (040) 241 85 86

!!!UNIFORMEN!!!

Wij maken alle uniformen op maat naar ons of
Uw eigen ontwerp in eigen atelier.
Bij ons zit U ook goed voor bijwerkingen van uniformen.
Bij ons verkrijgbaar: alle toebehoren o.a. extra lange
gildekousen. (tot ver over de knie)

Maak vrijblijvend een afspraak,
wij komen zonder verplichtingen.

KLEERMAKERIJ BELIEN

Kerkstraat 20
3930 Hamont (België)(in Budel net over de grens)
Tel. vanuit NL. 00-3211/44 52 58

GILDEZILVER

ATELIER NOUD PETERS

Breestraat 47, St. Anthonis Tel. (0485) 38 33 66

Blinkt uit in vakmanschap

DE GILDETROM

Driemaandelijks tijdschrift
Over de Noordbrabantse schuttersgilden
uitgave van de Stichting de Gildetrom
ISSN 1380-233X. Jaargang 45 (1998), afl. 1

Hoofredactie

A.H.P.J. Dams
Loon 7
5581 VH Waalre
tel. 040-2213365

J.A.M. Govers (redactieadres)
Beverlaan 11
5581 EE Waalre
tel. 040-2213842

Redacteuren

Eur. Gem. Hist. Schutt.

M.E.M. v.d. Voort
Valklaan 6
5613 EC Eindhoven
tel. 040-2438521

Maasland

K. v.d. Bruggen
Vlasmeersestraat 53
5261 TB Vught
tel. 073-6564860

Noordbr. Federatie

R. Haase
Wapendragerstraat 40
5641 GT Eindhoven
tel. 040-2811527

Kempenland

J. v.d. Heijden
Dordognelaan 53
5627 HB Eindhoven
tel. 040-2423984

Kwartier van Oirschot

H.C.P. van Hout
De Gaanderij 31
5688 TR Oirschot
tel. 0499-571258

Land van Cuijk

H. Christiaans
Koperwiekstraat 8
5451 XN Mill
tel. 0485-453439

Peelland

M.H.G. van Horik
Postel 45
5711 ET Someren
tel. 0493-496998

Baronie en Markiezaat

A.G. Boot
Korte Brugstraat 28
4871 XS Etten-Leur
tel. 076-5013270

Administratie

L.G.J. Huijbers
Dr. de la Courtstraat 71
5421 JG Gemert
tel. 0492-361855

Betalingen

Rabobank Gemert
rek.no.: 13.45.08.874
Stichting De Gildetrom
Girorekening van deze
bank: 839132

Voorwaarden

Abonnementsprijs 1997: collectief abonnement
f 13,25; Particulier abonnement f 18,25
Aanmaningskosten f 5,-
Abonnement dient bij vooruitbetaling te worden vol-
daan. Het wordt geacht te worden voortgezet, tenzij
opzegging voor 1 november geschiedt. Abonnementen
kunnen elk moment ingaan.
De redactie houdt zich het recht voor, teksten naar
beste weten en in ieders belang te redigeren.

Sluitingsdatum inzenden kopij afl. 2 1998

27 april 1998 (verschijnt 20 juni 1998)

Medewerkers aan dit nummer

Medewerkers aan deze aflevering buiten de redactie:
Bisdomblad (foto's), J. van Breugel, J. v.d. Broek,
J.A. Geelen, J. de Haan, Th. Hanegraaf, J. Hakken,
H. v.d. Heuvel, M. Horst, M. Hulsen, L. van Hulten,
A. Jacobs, F. Jansen, W. Janssens, L. Konings, R. Krens,
J. v.d. Louw, J. Maas, N. van Meeuwen, G. Mikkers,
P. van Mook, J. van Olmen, M. v.d. Sande, J.C. Scha-
kenraad, T. den Teuling, P. v.d. Ven, J. Verheijen,
M. Verhoeven, E. Vermeulen (foto), J. v.d. Vorst, H. van
Vreede, F. Vriens, B. v.d. Wiel, M. v.d. Wiel, W. v.d.
Wijger, A. Zeegers, A. van Zutphen.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd
en/of openbaar gemaakt op welke wijze dan ook zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de stichting
De Gildetrom.

Vormgeving: P. Kemper
Druk: Drukkerij Vos, Gemert.

TER INLEIDING

Aan het begin van deze eerste aflevering van 1998 eerst een "huishou-
delijke mededeling": de rubrieken "Nieuws uit de Kringen" en "Nieuws
met Namen" zijn vanaf nu samengevoegd. De reden hiervoor luidt, dat
in de praktijk de gebeurtenissen rond personen nagenoeg altijd samen-
vallen met activiteiten van de gildes, en omgekeerd, natuurlijk. De
samengevoegde rubriek wordt er volgens de redactie afwisselender door.
Gilden hernieuwen regelmatig de eed van trouw aan het kerkelijk gezag.
In Brabant hebben we te maken met twee bisdommen: Den Bosch en
Breda. De bisschop van Den Bosch heeft de laatste tijd nogal eens in de
publiciteit gestaan, en niet altijd even positief. Onze correspondent sprak
met bisschop mgr. Jan ter Schure. Samen leverden ze een bijdrage, waar
gildebroeders mee vooruit kunnen.

Een keizer is op zich geen uitzondering, maar er hangt bijna altijd wel een
verhaal aan. Dat is tenminste het geval bij Eric van Lent, sinds 1996 kei-
zer van het Sint-Lambertusgilde uit Maren-Kessel. Samen met zijn hele
familie zorgde hij voor een bijzonder draagteken.

Ook buiten onze grenzen zijn er gildes. Traditierijke gildes, die soms
meer, soms minder gemeen hebben met onze Brabantse gildes. Hele-
maal aan de andere kant van de Atlantische Oceaan, in Hollandtown,
Wisconsin, bestaat een gilde dat zijn wortels heeft in Brabant. Hun
archief vermeldt namen die ons zeker bekend voorkomen. En of ze ook
koning schieten? Reken maar!

Archieven leveren soms veel meer informatie op dan ooit gedacht werd.
Informatie over mensen, activiteiten of ook een oprichtingsdatum die
veel vroeger ligt dan aangenomen werd. Zoals bij het Sint Antonius- en
Martinusgilde in Cuijk.

Het is carnavalstijd, als deze inleiding geschreven wordt. Losbandigheid,
misschien zelfs bandeloosheid, heerst dezer dagen in ons broeierige Bra-
bant. Nou ja, we weten wie zoiets zegt, zullen we maar zeggen. Eén van
de aardige aspecten is wel, dat we het gewoon gaan vinden, dat er aller-
lei ongewone dingen gebeuren. Of dat iemand iets doet, wat we van hem
of haar niet gewend zijn. Goed, Valkenswaard is altijd al een bijzondere
plaats geweest, met heel bijzondere inwoners, maar dit jaar is er dan toch
voor het eerst een vrouwelijke prins: Betke. Nee serieus, geen prinses,
maar heus waar: een prins. Dat heeft ze zelf zo gewild.

Datzelfde dorp heeft ook gildes, met leden, mannen en vrouwen, oud en
jong. En die hebben ook allemaal gekozen voor het lidmaatschap van één
van die gildes. Tot voor kort althans, want nu zijn er ook jeugdleden die
door hun ouders opgegeven zijn, zonder dat ze er zelf ook maar weet van
hebben. Laat staan, dat ze het gewild zouden hebben. Positief of niet, ze
gaan wel met hun tijd mee!

Ook de overige gilden gaan mee met de moderne informatie-technieken.
Dan hebben we het over Internet. Op dit gebied is heel veel mogelijk, en
dat wordt alleen maar meer. Zolang we elkaar maar weten te vinden. En
als er iets te berichten valt, zijn daar nog altijd de bekende rubrieken.

De administrateur van De Gildetrom hebben we beloofd, dat we ook zijn
adres bekend zouden maken. Niet via Internet, maar gewoon nog op de
vertrouwde manier. U weet vast wel, waarom.

Ad Dams

Redactioneel

De redactie en de correspondenten stellen het op prijs, wan-
neer de contactpersonen van de gildes zorgen voor goede,
scherpe, originele foto's. Alleen originele foto's zijn bruik-
baar om een afdrukkwaliteit te krijgen die recht doet aan
de afgebeelde persoon of activiteit. Dat betekent, dat (op
bidprentjes e.d.) gedrukte foto's in principe geweigerd
zullen moeten worden. Digitaal aanleveren van foto's is
mogelijk, mits van voldoende dichtheid (300 DPI) en in TIFF-
formaat, en vergezeld van een (kleuren)afdruk.

Bisschop Joannes ter Schure sdb met emeritaat:

IK ZIE DE GILDEN ALS WACHTERS BIJ HET ALTAAR

Monseigneur J.G. ter Schure sdb, bisschop van 's-Hertogenbosch, is terughoudend ten opzichte van de media. Voor De Gildetrom maakt hij graag een uitzondering. In een exclusief interview met dit blad praat hij openhartig en rond uit over de Noordbrabantse gilden. „Het folkloristische element vind ik niet het voornaamste. De gilden zijn van oudsher de dragers van de waarden die in Brabant leven en behoed worden. Zij zijn de wachters bij het altaar”.

door Kees van der Bruggen

Ruim drie maanden zijn verstreken tussen het eerste contact met het bisdom en de datum van het interview. Op vrijdag 16 januari 1998 is het dan zover. Tegen de klok van drieën zwaaien de deuren van het bisschoppelijk paleis aan de Parade in 's-Hertogenbosch open. Wijd open, zoals later blijkt. Het team van De Gildetrom (fotograaf Freek Jansen en ik) wordt zowaar - na een ruim anderhalf uur durend gesprek - door de bisschop persoonlijk uitgeleide gedaan.

Eenmaal buiten, vraag ik de fotograaf om een eerste reactie. Zo doen mensen dat nu eenmaal. Freek zegt: „Wat mij altijd zal bijblijven is zijn ferme handdruk. Van die man krijg je écht een hánd. Ik kom op plaatsen met andere hoogwaardigheidsbekleders, die geven je een hand die aanvoelt als een hap pudding. Voorts valt mij op, dat van stugheid bij hem nauwelijks sprake is”. Tijdens het interview, waarbij ook perschef Kees van Hasselt aanwezig is, laat de bisschop voortdurend aantekeningen maken. Een soort huiswerk, waar hij later wat mee wil doen.

Stug persoon

Over de vermeende stugheid van de bisschop gaat de eerste vraag. Ook bij gildebroeders en -zusters komt monseigneur Ter Schure (75) in de regel stug over. Er komt nauwelijks een lachje op zijn gezicht. Zelf zegt de bisschop hierover: „Ik ben geboren in Steenwijkerwold. Die gemeente ligt in de kop van Overijssel, vlakbij de grens met Friesland. Mijn vader was Fries. Daar, in Overijssel, liggen mijn wortels en die kun je moeilijk verloothenen; ook niet als je in het zuiden mag werken. Ik vertoef graag onder gilden en gildebroeders. Misschien is de indruk ontstaan dat ik een zekere afstand creëer. Ik ben mij daar niet bewust van. Wellicht maakt mijn optreden deze indruk. Maar, zou dat niet komen door het zojuist geschilderde verschil van aanleg en temperament? Friezen zijn - en dan doel ik op vaders kant - nu eenmaal niet zo amicaal. Daarbij komt: er is toch een afstand vanwege mijn functie als bisschop. De gildemannen zullen dat zeker begrijpen. Ik zie me niet hangen aan de

toog in de biertent op een gildefeest. Wat een pastor als gildeheer op een feest van zijn gilde doet, moet hij weten. Maar ook die kent zijn verantwoordelijkheid. Daarvan ben ik overtuigd”, aldus mgr. Ter Schure.

'IK ZIE ME NIET HANGEN AAN DE TOOG IN DE BIERTENT'

Geattendeerd op de gilden

Sinds 1985 is J.G. ter Schure bisschop van 's-Hertogenbosch. Iedereen is benieuwd hoe hij voor het eerst kennis maakte met het gildewezen. Ter Schure: „Ik was vicaris-generaal, tevens hulpbisschop van het bisdom Roermond. Toen mijn benoeming bekend werd, kwam de directeur van het Missiebureau, Wim van der Valk, naar mij en zei, na een hartelijk proficiat: Houdt de gilden in de gaten. Zij zijn een belangrijk element voor de kerk in Brabant. Zoals dat voor de schutterijen in Limburg geldt”.

Die goede raad van de geboren Brabander Van der Valk (53), thans deken van Weert, heeft Ter Schure goed in zijn oren geknoopt. In de loop der jaren is hij als bisschop de Brabantse gilden meer en meer gaan koesteren.

Gilden als springplank

Bisschop Ter Schure over zijn entree in het bisdom: „Mijn eerste reactie op de presentatie van de gilden was een groot vertrouwen en dat hebben zij nooit beschaamd. Mijn aanstelling en binnenkomst in Den Bosch was moeilijk. Dat is

'GILDEN HEBBEN MIJN VERTROUWEN NOOIT BESCHAAMD'

nagenoeg eenieder bekend. De gilden toonden zich positief en die opstelling hebben ze tot op de dag van vandaag aangehouden”, merkt Ter Schure. In bedekte termen geeft hij aan, de gilden als springplank voor zijn episcopaat te hebben benut.

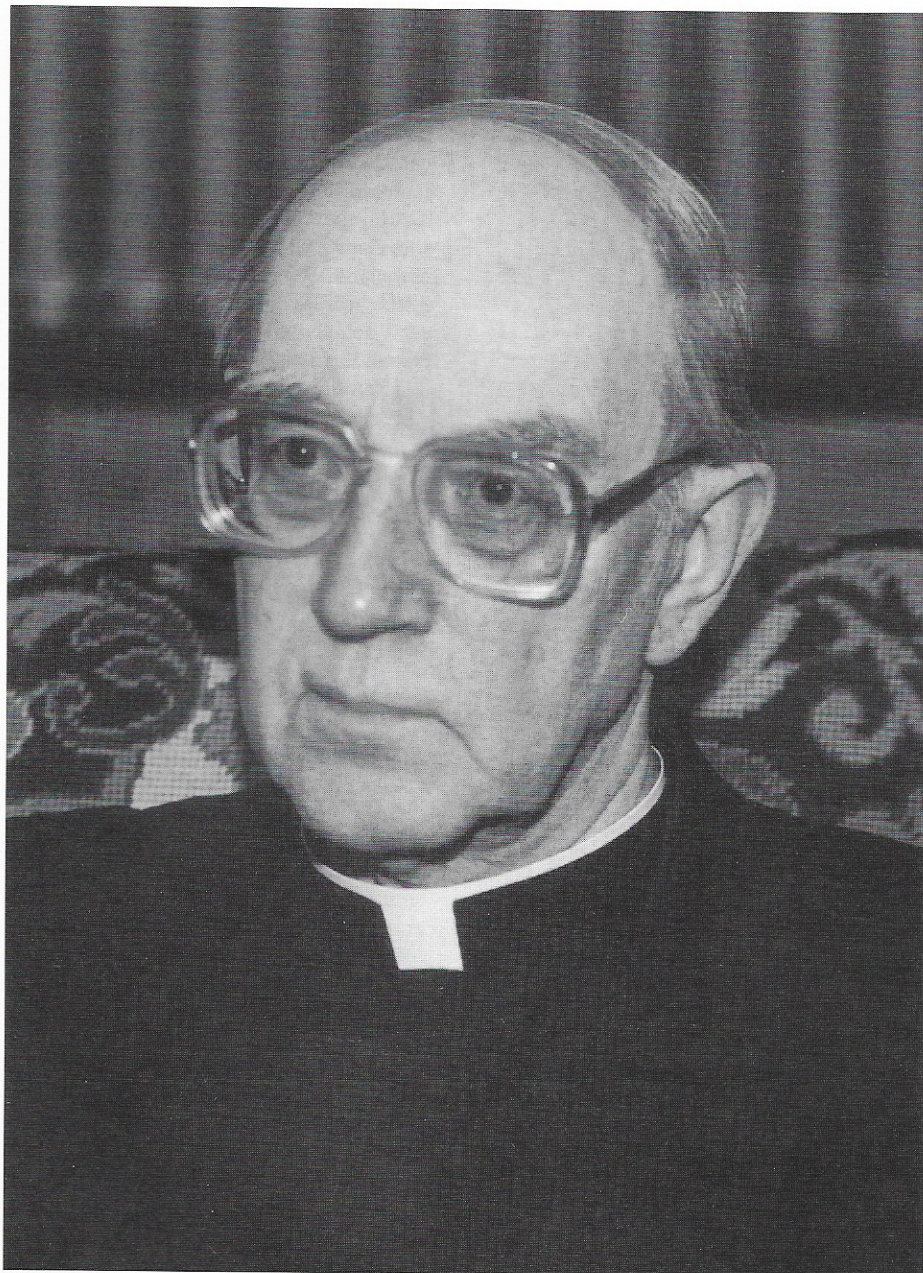
EEN BISSCHOPSGROET VOOR ONDER DE GILDEHOED

- Hoe zou 't zijn in 't Brabants land zonder de zwier van vendelier of roffel van tamboer?
- 't Is kale grond waarop wij staan zonder zilver van de guld' en staatsie van de koning!
- Willen w'ons een leven denken waarin niet voor kerk en kroon de gilden kunnen bogen?
- Dit is mijn groet voor in uw hoed:
Wees immer in eer en deugd een wachter voor altaar en troon.

+ J. ter Schure

UITKNIPPEN & BEWAREN

Speciaal voor de Brabantse gildebroeders en -zusters heeft mgr. J.G. ter Schure van het bisdom 's-Hertogenbosch een bijzondere persoonlijke groet opgesteld. Deze bisschopsgroet staat op de linkerpagina afgedrukt. De bedoeling van zijn wens is dat u de tekst uitknijpt en bewaart. Bij voorkeur ziet de bisschop dat u zijn 'afscheidsgroet' een plaatsje geeft onder uw gildehoed. In moeilijke momenten, of bij gepaste gebeurtenissen kunnen de Brabantse gildemannen en -vrouwen dan nog eens inspiratie putten uit de woorden van bisschop Ter Schure.

Mgr. J. G. ter Schure: "Wellicht maakt mijn optreden de indruk dat ik een zekere afstand creëer, maar dat komt door het verschil in aanleg en temperament"

Jongeren interesseren

De bisschop van 's-Hertogenbosch draagt als officiële titel monseigneur (mgr.) Joannes Gerardus ter Schure sdb. De laatste drie letters staan voor Salesiaan van Don Bosco. Hij verduidelijkt: „Eigenlijk ben ik een pater. De Salesianen van Don Bosco zetten zich vooral in voor de zorg voor de jeugd”. Dit is misschien ook de oorzaak waarom mgr. Ter Schure zich in de loop der jaren meer en meer in de Brabantse gilden is gaan interesseren. De bisschop: „Het doet mij deugd dat er bij de gilden zoveel jeugd wordt betrokken. Met genoegen aanschouw ik de optredens van jeugdvendeliërs en jeugdtamboers. Dat is kenmerkend voor de gilden. Een enorme betrokkenheid van de jeugd. Dat is uniek. Wees daar trots op. Hoe anders is dat bijvoorbeeld op andere terreinen, zoals de politiek. Het lijkt mij belangrijk dat de jongeren geïnteresseerd worden

en blijven voor het gildewezen en de activiteiten ervan. Beslissend lijkt me dat de

'ENORME BETROKKENHEID JEUGD IS KENMERKEND'

jonge leden iets dóen. Bijvoorbeeld vendelzwaaien, trommen, bazuinblazen en eventuele andere bezigheden, zoals ik al aangaf”.

Monumentje onthuld

Over zijn interesse voor de gilden wil hij nog het volgende kwijt: „In de loop der jaren zijn mij vele gildeboeken, prachtig uitgegeven, aangeboden en ik heb er heel wat in gelezen. Daardoor waardeer ik ook zo de veelvoudige gebruiken en eigenheden van de gilden. Of mijn aandacht voor de gilden de laatste jaren is gegroeid, moeten de gilden zelf oordelen. Zelf ben ik me er niet van bewust. Juist in

de eerste jaren van mijn aantreden heb ik vaak de gildebijeenkomsten bijgewoond. Ik ben met ze op bedevaart geweest naar Lourdes en hier op het paleis heb ik regelmatig gildebroeders ontvangen. Ik heb zelfs ooit in Gemert het gildemonument mede mogen onthullen. Ik mocht de tamboer voor de dag toveren. Daarnaast verloopt het contact met de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden eveneens soepel”.

Hoofdlieëndagen

Zijn contacten met de NBFS, de federatie, wil hij graag verduidelijken. „De federatie vind ik een bindend element. Dat is bijzonder. Het meeste contact heb ik altijd gehad met de vorige voorzitter, meneer Van Bouwdijk Bastiaanse. We trokken de agenda's en in overleg bepalen wij waar ik heen kon gaan op gildemanifestaties. Wat mij het meest voor ogen staat zijn de hoofdlieëndagen in onze Sint Jan, 'de mooiste kerk van Nederland'. De organisatie van de hoofdlieëndag vind ik perfect. Vorig jaar kon ik door mijn gezondheid alleen maar voorgaan in de Eucharistie. In

SIGNALEMENT:

Naam:	Joannes Gerardus ter Schure
Roepnaam:	Jan
Titel:	Monseigneur
Geboren in:	Steenwijkerwold
Leeftijd:	75 (21-06-1922)
Adres:	Parade 11
Plaats:	's-Hertogenbosch
Beroep:	Bisschop
Sinds:	31-01-1985
Priesterwijding:	01-07-1951
Oonderscheidingen:	Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw
Hobby's:	Luisteren naar klassieke muziek, lezen (feitelijke geschiedenis Wereld Oorlog II, moderne geschiedenis van deze eeuw, ontwikkelingen binnen de kerk en de wereld)
Hartewens:	1. Als Salesiaan van Don Bosco nog iets opzetten voor de jeugd 2. Dat de Brabantse gilden groeien en bloeien Wil nog eens: Een vredige wereld beleven. Voelt zich hevig betrokken bij de gebeurtenissen in Rwanda en Burundi, landen die hij kent, en de slachtpartijen in Algerije grijpen hem ook aan

1996 was ik er ook voor een groot deel bij in het provinciehuis. Zo'n verzameling van gildebroeders en -zusters is dan imponerend. Die dag heb ik met plezier bijgewoond".

Twee gildebisdommen

De Brabantse gilden vallen onder twee bisdommen: Den Bosch en Breda. Toch wordt mgr. Muskens van Breda niet bij de eucharistieviering op de hoofdlieden-dag betrokken. „Dat ligt niet aan mij. Het lijkt mij echter voor de hand liggend dat in de Brabantse hoofdstad de hoofd-

liedendag wordt gehouden in de historische en prachtige kathedraal. De bisschop van Breda is altijd welkom, maar het is hem blijkbaar door de gilden nooit gevraagd. Anders hadden we zeker gezamenlijk de H. Eucharistie gevierd", zegt Ter Schure bits.

'DE BISCHOP VAN BRED A IS ALTIJD WELKOM'

Meimaandvieringen

In het gezamenlijk celebreren van twee

bisschoppen in gildevieringen ziet Ter Schure geen enkel probleem. Net zo min hoeft het voor hem een probleem te zijn dat méér gilden uit andere Brabantse kringen de meimaandvieringen ter ere van de Zoete Lieve Moeder in de Sint Jan opluisteren.

Tot nu toe wordt dat beschouwd als een soort privilege voor de gilden uit kring Maasland. Bisschop Ter Schure: „Naar ik heb begrepen, komt er dit jaar voor het eerst ook een gilde uit het Kwartier van Oirschot. Dat is een goede zaak. Waarom zouden niet méér gilden of twee

WAAROM GILDEBROEDERS TER SCHURE IN HUN HART SLUITEN

„Diverse keren ben ik in gesprek geweest met bisschop Ter Schure. Veel goede en fijne gesprekken gevoerd. De eerste keer dat ik hem sprak was tijdens de kennismaking met het gildewezen van kring Maasland, in Berkel in 1985. Hij kwam toen zeer sympathiek over, ook in zijn toespraak. Wij hadden toen een jeugd-tamboer van ons gilde erbij betrokken. Met hem heeft de bisschop langdurig gesproken. Dit gesprek heeft op de jongen diepe indruk gemaakt. Hij vertelt er nog vaak over. In ontmoetingen daarna en tijdens de Lourdesreis kwam mgr. Ter Schure als een gewaardeerd iemand over. De adviezen die hij gaf, waren zo positief dat het een geslaagde reis is geworden. In 1987 heb ik tegenover het Bisdomblad de uitlating gedaan dat deze man zich bij de buitenwacht niet heeft kunnen waarmaken. Dat vind ik heel jammer, want hoe vaker je omgang met hem hebt, hoe meer waardering je voor hem krijgt. De meesten die negatief over hem spreken, zijn mensen die hem nog nooit gesproken hebben. Door de gilden wordt monseigneur Ter Schure ervaren als een man die de mensen dichter bij elkaar bracht om meer begrip voor elkaar te tonen. Ik, maar ook de gildebroeders en -zusters, hopen dat hij nog vaak vele jaren in goede gezondheid in ons midden mag doorbrengen".

„Bij zijn benoeming tot bisschop van ons bisdom 's-Hertogenbosch heeft hij het zeer moeilijk gehad, met een weinig warme ontvangst. Het is een zeer eenzame functie geweest. Mijn eerste ervaring met hem was de kennismaking met verschillende hoofdlieden. Op zaterdag zijn wij naar het paleis gegaan en werden zeer gastvrij ontvangen met koffie en gebak en later, volgens gildetraditie, met een goed glas bier. Op deze bijeenkomst gaf hij te kennen dat hij in het kader van het Mariajaar een bedevaart met de gilden naar Lourdes wilde maken. Later zijn vier grote bedevaarten gehouden, met totaal vijfhonderd gildebroeders en -zusters. De bisschop is ons voorgedaan in de eucharistieviering. Hij moest in Lourdes heel lang op ons wachten. Wij zouden in groot tenue met vendeliërs en tamboers voorop in optocht naar de kerk marcheren. Het was prachtig weer, maar we waren de weg kwijt. Ik weet niet hoe dat kwam. Wat zal Maria gelachen hebben dat haar Zoon - en zijn dienaar Ter Schure óók - maar even moesten wachten. Niemand begreep waar wij bleven. De eerste reactie van hem was: Ik ben blij dat jullie er zijn. Wij hopen dat, als de bisschop straks in wat rustiger vaarwater komt, hij wat meer tijd over heeft voor zijn gilden. Hij is van harte welkom. De koffie is klaar en hij kan ook mee-eten".

„Het Sint-Jorisgilde Hapert bewaart een zeer fijne herinnering aan mgr. Ter Schure. In uiterlijke zin is dat te zien aan het persoonlijke wapen van deze bisschop, dat naast het persoonlijke wapen van Z.H. Paus Johannes Paulus II prijkt op ons gildevaandel. Hij heeft dit bijzondere privilege in 1986 verleend. Wij zijn er zeer trots op in ons vaandel de herinnering aan onze bisschop levend te kunnen houden. Als gildebroeders blijft mgr. Ter Schure in ons hart als een hartelijke en meelevende persoon, vol belangstelling voor allen die hem hebben mogen ontmoeten, vol zorg ook voor de medemens in moeilijke tijden, een ingetogen priester en een plichtsgetrouw persoon, die alles naar alle oprechtheid met eer en geweten heeft weten uit te voeren. Kortom: de inzet van mgr. Ter Schure was een zegen voor ons bisdom, die voortzetting geniet. We weten allemaal dat hij van huisuit geen Brabander is, maar hij is, zo mogen we vaststellen in de loop van de tijd, wel Brabander met de Brabanders geworden. Tijdens een ontmoeting werd gesproken over de huidige gang van zaken bij de gilden en hun toekomst. Hierbij gaf hij een duidelijk advies. Hij zei ons de jeugd binnen de gilden een duidelijke plaats te geven, willen wij de toekomst hoopvol tegemoet kunnen treden. Hierin heeft hij volkomen gelijk".

Willy van de Wiggert,
hoofdtman Sint-Willebrordusgilde te Heeswijk

Jan van der Louw,
regerend-deken Sint-Mauritiusgilde te Goirle

Johan van Olmen,
gildebroeder Sint-Jorisgilde te Hapert

of drie gilden tegelijk de misvieringen opluisteren? Er zijn op dit moment nog missen over, waarvoor zich geen Maaslandse gilden hebben gemeld. Er komen toch ook koren uit het gehele bisdom om eer aan Maria te bewijzen? Neen, ik zie geen goede redenen waarom dit niet zou kunnen”.

De opluisteringen van de meimaandvieringen door de gilden vindt hij goed. „Het is een getuigenis van Brabantse godsdienstzin”.

Al pratende, brengt dit de bisschop op een nieuw idee. Hij zou graag zien dat de gilden hun gildeheer (pastor) meenamen naar de Sint Jan. „De gildeheer zou op een uitstekende manier tijdens de eucharistieviering de homilie voor zijn rekening kunnen nemen”. De monseigneur laat ook hiervan aantekening maken.

'GILDEHEREN KUNNEN HOMILIE DOEN IN MEIMAAND'

Wachters bij het altaar

Op de vraag wat hij verwacht van een gildebroeder, die bij hem te biecht zou gaan, antwoordt Ter Schure: „Ik verwacht geen vragen, maar een bekentenis van falen, van zonden, van verwijdering met God en de vaste wil om die situatie te verbeteren, in zoverre het van de gildebroeders en -zusters afhangt. De biecht is het sacrament van boete en vergeving. Vanaf volgend jaar verwacht ik dat dit onderdeel van ons geloof meer in de belangstelling komt te staan. Ter voorbereiding op het eeuwfeest in 2000 luidt in 1999 het thema: 'God de Vader'”.

Als nieuwe taken voor de gilden in deze tijd in relatie tot de rooms-katholieke kerk vindt mgr. Ter Schure dat „de gilden zouden moeten bevorderen dat vooral de jongere leden een grotere kennis verkrijgen van wat Jezus Christus ons gebracht heeft: het Evangelie en de Kerk. In het kerkelijk leven zouden de oudere leden een voorbeeld voor de jongeren kunnen zijn. De gilden zijn de wachters bij het altaar”.

Open sollicitatie

De laatste vraag aan monseigneur Ter Schure geeft een verrassend antwoord. De vraag luidt: „Stel, u komt als emeritus-bisschop terecht in een Brabantse plaats met een gilde. Na lang aarzelen, trekt de hoofdman de stoute schoenen aan en vraagt u om gildeheer te worden?”

Ter Schure, aanvankelijk schuchter: „Ik ben nog nimmer door een gilde gevraagd om gildeheer te worden. Bovendien heb ik altijd gedacht dat je daarvoor geboren Brabander moet zijn”. Dan zegt hij zeer resoluut: „Ja, dat doe ik. Tenminste als mijn gezondheid het toelaat. De gilden en de gildemensen hebben mijn warme belangstelling”.

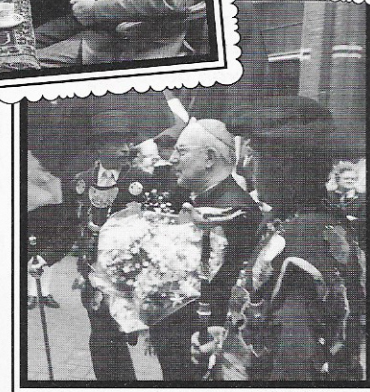
UIT HET ALBUM VAN DE BISSCHOP

Aan de Noordbrabantse gilden bewaart mgr. Ter Schure goede herinneringen. Tijdens zijn bezoeken aan diverse evenementen en gildefeesten zijn tientallen foto's gemaakt. Een enkele keer stond hij zelf in het middelpunt, zoals bij zijn 40-jarig priesterjubiläum. Een selectie van markante foto's uit het 'bisschoppelijk album'.

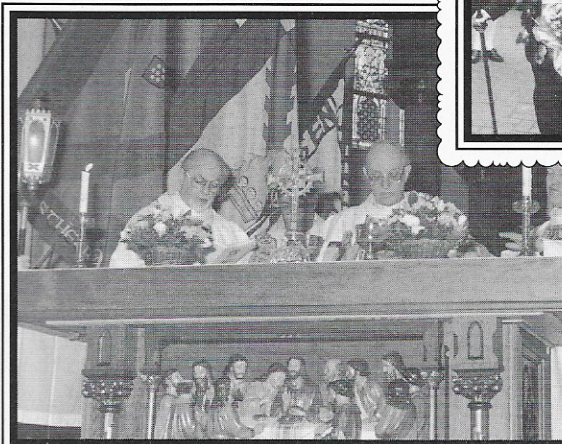
1985. Berkel. Ontmoeting met jeugdtamboer Herold Kapteijns uit Heeswijk ►

1987. 's-Hertogenbosch. Nadere kennismaking met hoofdliden op het bisschoppelijk paleis. Later zou er bier op tafel komen ▲

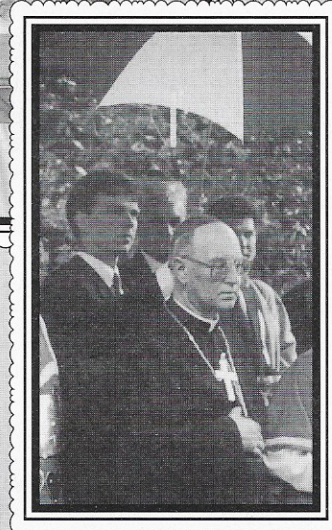

1991. 's-Hertogenbosch. Veertigjarig priesterjubiläum, lachend tussen de gilden uit Vught ▲

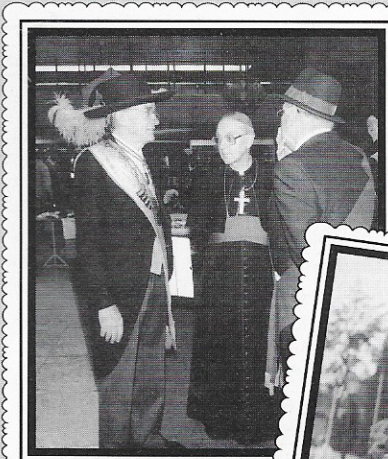

1996. Zeeland. Kringdag Land van Cuijk ▲

1991. 's-Hertogenbosch. Vendelgroet door O.L.V. Schuts uit Elshout ►

1990. Borkel en Schaft. Na vendelhulde door Sint-Sebastiaangilde ▼

1996. 's-Hertogenbosch. Hoofliedendag. In gesprek met Henk Luiten ▲

Interview

*Eric van Lent,
Maren-Kessel:*

FAMILIE RIJGT SCHAKELS KEIZERSKETEN AANEEN

Eric van Lent is de nieuwe keizer van het Sint-Lambertusgilde uit Maren-Kessel. Bij die gelegenheid schonk hij het gilde een nieuwe keizersketen. Zijn hele familie heeft ervoor gezorgd dat de schakels aan de keten met elkaar verbonden werden.

door Kees van der Bruggen

In Maren-Kessel bij het Sint-Lambertusgilde wordt elk jaar koning geschoten. Dat gebeurt nog met een jachtgeweer op de houten vogel. Drie keer achtereenvolgend betekent automatisch keizer. In 1996 brak voor Eric van Lent (49) zijn regeerperiode aan. Het duurde echter nog ruim een jaar vóór hij zijn ambt aanvaardde. Dat heeft alles met traditie te maken.

VUURSLAG IS BEELDBEPALEND

De Bourgondische vuurslag is beeldbepalend voor de keizersketen van het Sint-Lambertusgilde. Zilversmid Jan Andriessen heeft hem in opdracht van Eric van Lent op verschillende manieren verwerkt, zoals zeer groot achter het ovale medaillon aan de voorzijde van de keten. Tevens hebben alle 22 schakels de vorm van de vuurslag. De vuurslag komt ook voor in ketens van het Gulden Vlies (16e eeuw). In het midden van de vuurslag het ovale medaillon met daarop opgelegd de beeldtenis van Sint Lambertus met het zwaard. Aan de rechterkant van de patroonheilige een gravure van de voorpui van de oude kerk van Maren. Onder in de vuurslag de gemeentewapens van resp. Kessel (leeuw) en Maren (kanten). Onder het medaillon een banier met daarop 'keizer'. Hieraan hangt een grote gekroonde papagaai, die links en rechts geflankeerd wordt door twee kleinere gekroonde papagaaien. De drie vogels zijn handgedreven, voorzien van achterplaat. Aan de achterzijde van de keten eveneens een zilveren schild met gravure van de huidige kerk van Maren-Kessel en de naam van de schenker. Alle 22 vuurslag-schakels zijn voorzien van de familienamen van keizer Van Lent. Het geheel is uitgevoerd in tweede gehalte zilver; totaal 640 gram.

Eric van Lent draagt trots de nieuwe keizersketen met een gewicht van 640 gram puur zilver

Keizer voor het leven

De reglementen bepalen dat een zittende keizer nooit kan worden onttroond. In Maren-Kessel voelde men die oude reglementen aan den lijve. Jan van Schijndel, 88 lentes jong, was sinds 1966 reeds keizer. Voor Eric betekende dit dat hij, min of meer tot zijn spijt, in de wachtkamer moest zitten. In die tijd kon hij goed nadenken, zoals later blijkt.

Van Lent: „Jan van Schijndel is al zeventig jaar lid van het gilde. Van die 70 jaar heeft hij dertig jaar het keizerschap vervuld en zat ook nog eens 45 jaar in het bestuur. Onze reglementen zeggen dat je keizer voor het leven bent. Wij kunnen maar één keizer bij het gilde hebben, of de voorgaande keizer moet aangeven dat hij van de titel afstand wil doen. In principe zou ik alleen keizer-in-functie kunnen worden bij het overlijden van Jan”.

Vrijwillig afstand

Van Schijndel bood echter aan, mede gezien zijn leeftijd, vrijwillig afstand te willen doen van zijn titel. „Als bestuur hebben wij dat ruim een jaar weten te rekenen”, vult hoofdman Jan van Oorschot (56) aan. „De redenen lagen voor de hand. Wij wilden dat hij zijn 70-jarig lidmaatschap van het gilde als keizer zou vieren. Voorts bestond Maren in 1997 duizend jaar en dat vierden we met een vrije gildedag. Ook dat moest Jan als keizer meemaken”. Uiteindelijk wisten ze Jan over te halen tot vorig jaar keizer te blijven.

Lithse Snoek

De overdracht van de oude naar de nieuwe keizer wilde men op 13 september 1997 niet zomaar voorbij laten gaan.

Het bestuur is naar de gemeente gegaan met het verzoek het afscheid een gepast tintje te geven. Dat is gelukt. Mede vanwege zijn verdiensten voor het zangkoor, de drumband en natuurlijk het gilde, kreeg Van Schijndel de hoge gemeentelijke onderscheiding, de zgn. Lithse Snoek. Daarnaast was er de kringonderscheiding van Maasland in zilver met vuurslag. Het gilde zelf bood hem een gouden speld aan. Bij de overdracht werden zowel de families Van Schijndel als Van Lent nauw betrokken.

Karweitjes opknappen

Zoals reeds opgemerkt, heeft Eric van Lent een tijdje op zijn keizerschap moeten wachten. Dat gaf hem tijd tot nadenken. Hij heeft zijn aandacht vooral geconcentreerd op het officiële draagteken van de keizer. Dat bestond in het verleden uit een zilveren schild in de vorm van een liggende halve maan. Van Lent nam zilver-smid Jan Andriessen, maar vooral zijn familie en vrienden in de arm om een nieuw waardigheidsteken voor de keizer van Maren-Kessel te realiseren. Dat is hem gelukt. „Vooral ook door veel zelfwerkzaamheid”, zegt de handige timmerman, die door het opknappen van tal van karweitjes bij familie en vrienden de benodigde duizenden guldens op tafel kon leggen.

Verbondenheid

Uit erkentelijkheid hiervoor, liet hij achterop de tweeëntwintig schakels van de keizersketen de namen van zijn 'familie-sponsors' graveren. Van zwager tot moeder. Van zus, broer tot schoonfamilie. „Iedereen heeft bijgedragen. Eigenlijk heeft mijn hele familie de schakels van de keizersketen aaneen geregen”, meldt hij

'KETEN IS SYMBOOL VAN VERBONDENHEID'

niet zonder trots. „Een symbool van verbondenheid met het gilde”, aldus keizer Eric van Lent.

Bloeiperiode

Naast deze fraaie aanwinst, heeft de wiseling van de keizerswacht, het gildefeest van 1992, het jubileum van Jan van Schijndel en diverse andere positieve activiteiten, het Sint-Lambertusgilde bepaald geen windeieren gelegd. Hoofdman Van Oorschot: „Mede hierdoor maken we een nieuwe bloeiperiode door. Er zijn zo'n vijftien nieuwe leden bijgekomen. Vooral jeugd en jongeren. Die zijn nu in opleiding voor vendelier en tamboer. We hebben een nieuw giletterrein, waarop we een paviljoen hebben gebouwd. Ook beschikken we inmiddels over jeu de boulesbanen en hebben we een oefenterrein voor het geweer- en kruisboogschieten. Het is thans goed”, aldus de hoofdman. ■

SCHUT EVENT AT HOLLANDTOWN, WISCONSIN, USA.

Koningschieten in Amerika; een reportage

De grond was schraal,
De oogst veelal mager,
De gezinnen groot,
En de toekomst....?

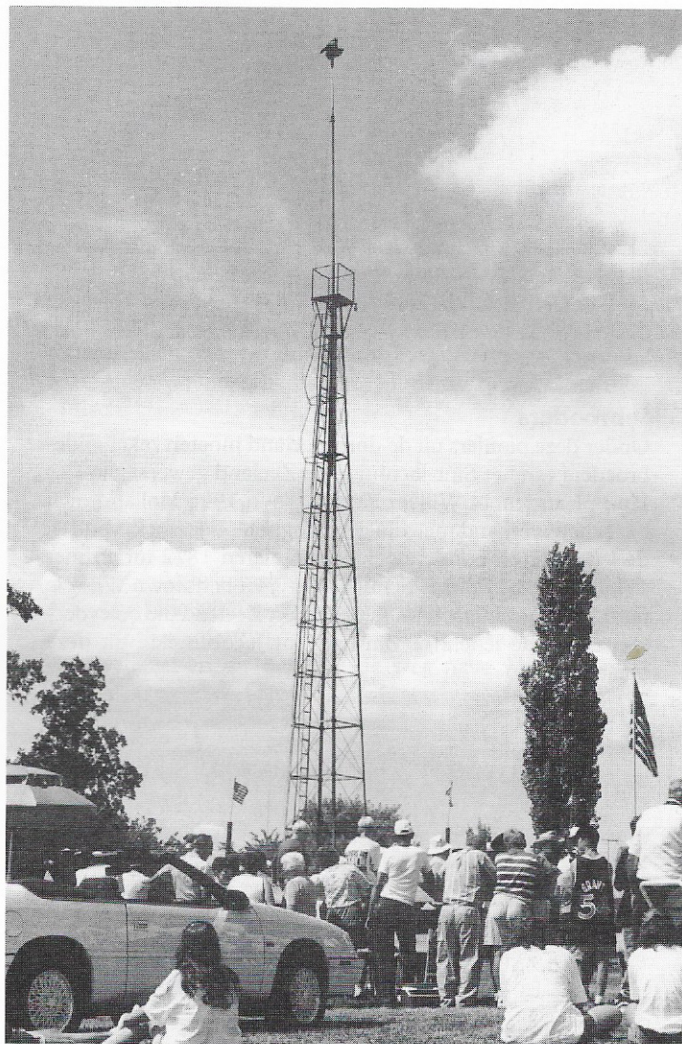
In het midden van de 19e eeuw lokte voor velen de toekomst in het verre westen. Ze verlieten huis en haard, namen afscheid van familie, vrienden, kennissen en hun dierbare geboortegrond en trokken westwaarts de grote plas over naar het verre Amerika waar de toekomst op hen zou wachten.

Door Jacques Govers

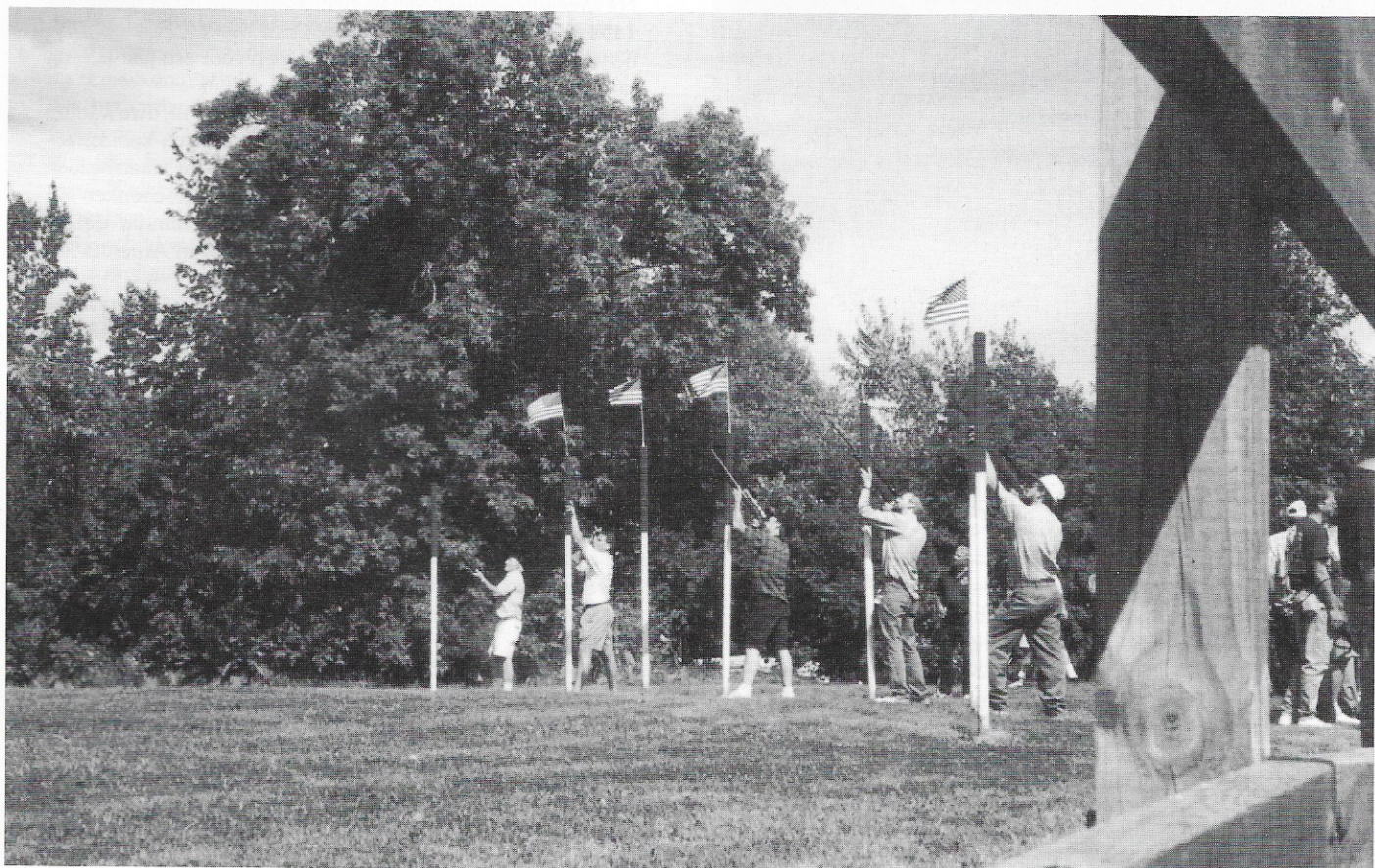
De uittocht

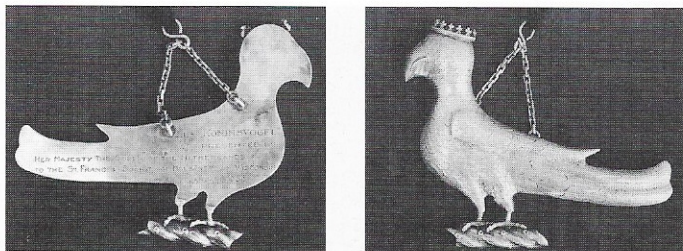
Zo ook in 1848 trokken vele Brabantse boerengezinnen, waarvan de meeste kwamen uit het dorp Zeeland en enige uit Boekel en Uden onder leiding van Theodorus van den Broek, missionaris in Little Chute, Wisconsin, USA, en voor vakantie over in zijn geboortedorp, naar deze plaats in de hoopvolle verwachting dat daar de boerderijen op hun nieuwe bewoners stonden te wachten en de het land op de ploegschaar. Niets was minder waar.

Men moest van voren af aan opnieuw beginnen. Omdat in Little Chute de ruimte beperkt bleek trok een groep van deze Brabanders onder leiding van Hendricus van de Hei enige kilometers oostwaart om in de wouden nabij de rivier Fox tussen Appelton en Green Bay een nieuwe kolonie te stichten, die zij de naam Hollandtown gaven.

*De 30 meter hoge schutsboom met koningsvogel en de schietstand.
Tweede schutter van rechts is Willem Keeris.*

De zilveren koningsvogel met aan de achterzijde de inscriptie:
"This KONINGSVOGEL was presented bij Her Majesty The Queen of the Netherlands to the St. Francis Society of Hollandtown Wisconsin. Januari 1956."

Gildebroeders

Onder deze pioniers uit de dorp Zeeland moeten zeker gildebroeders van het Sint-Jacobusgilde Zeeland geweest zijn. Hun plaatsgenoot Willem Keeris, die in 1996 Hollandtown bezocht in verband met zijn genealogisch onderzoek, vond in de ledenlijst en notulenboek over de jaren 1872 tot en met 1929 van de St. Francis Schut Society, Hollandtown Wi, vele namen van geëmigreerde bewoners uit Zeeland die ook voorkomen op de ledenlijst van het Sint Jacobusgilde uit deze plaats.

Een van de koningsschilden uit 1859

Een (Brabants) gilde opgericht

Geheel naar hun Brabantse traditie hebben deze voormalige gildebroeders in hun nieuwe woonplaats Hollandtown in 1849 een eigen gilde, de St. Francis Schut Society, Hollandtown Wi, opgericht. Het moet naar onze begrippen een echt gilde geweest zijn, met contributie betalende leden, statuten en reglementen, overheid en gildeactiviteiten waaronder het jaarlijkse koningschieten.

Na een rijk verenigingsleven, waarvan de gegevens opgetekend staan in de eerder genoemde ledenlijst en notulenboek van 1872 - 1929, is met het heengaan van de oude pioniers-

generatie in de periode na de tweede wereldoorlog ook de oude gildetraditie verdwenen en is het oorspronkelijke koningschieten thans verworpen tot een jaarlijks folkloristisch schietevenement.

Het Koningschieten

In augustus 1969 is voor de 147ste maal het koningschieten gehouden en Willem Keeris uit Zeeland was een van de deelnemers.

De dag begint met een H. Mis in de plaatselijke parochiekerk. Na de mis verzamelen alle deelnemers zich in het lokale café waar iedereen die deel wenst te nemen zich kan laten inschrijven. Tegen betaling van 10 dollar kan men deelnemen en is men tevens voor 1 jaar lid van de St. Francis Society.

Na de inschrijving, (in 1996 namen 68 deelnemers deel wat weinig was), trekt men in parade (optocht) naar het schietterrein van het gilde waar inmiddels de koningsvogel op de 30 meter hoge stalen 'schutsboom' geplaatst is.

De koningsvogel die 40 kg weegt, is opgebouwd uit rubber platen bijeengehouden door stalen bouten en voorzien van blikken vleugels, kop en staart. Op het schietterrein aangekomen is het de eer aan de pastoor om het openingsschot te lossen; vervolgens schieten de vier bestuursleden en de afredende koning. Daarna schieten de deelnemers op volgorde van inschrijving. Dit schieten gaat razend snel. Men schiet met eigen geweer en normale standaard patronen; en bij het afschieten van kop, vleugel of staart ontvangt de schutter een cheque van 25 dollar als beloning.

Na twee uur schieten viel bij het 1454ste schot (!) de vogel naar beneden en mocht Mr Vanderloop zich voor een jaar koning noemen.

Direkt na het afschieten van de vogel werd de nieuwe koning omhangen met de koningsmantel en de zilveren koningsvogel, die in 1956 door Koningin Juliana bij haar staatsbezoek aan Amerika in januari dat jaar aan het gilde geschenkt is. Deze koningsvogel is het gilde geschenkt omdat de St. Francis Schut Society, het enige gilde is dat in Amerika het koningschieten in ere gehouden heeft.

Met de installatie van de nieuwe koning is het schietevenement ten einde en keert men terug naar het lokale café om de dag af te sluiten met het gezamenlijk drinken van een pilsje. Nou ja een pilsje; er wordt dan meer dan stevig gedronken.

Koning Vanderloop in vol ornaat met links op de achtergrond de lijst met oude koningsschilden en ander archivalia

Bij zijn bezoek aan Hollandtown viel het Willem Keeris op, dat de niet zo erg op traditie ingestelde Amerikanen weinig archiefmateriaal bezaten. Naast het eerder vermelde notulenboek en ledenlijst, dat hij in fotokopie meegebracht heeft om het voor de Amerikanen in het Engels te vertalen, bezit het gilde nog enig fotomateriaal maar ook, en dat verraste hem in het bijzonder, enige zilveren koningsschilden uit 1859 en volgende jaren.

Thans worden door de koningen geen schilden meer geschenkt. De enige verplichting die men als geschoten koning heeft is dat men het volgende jaar weer deel moet nemen.

Met dank aan Willem Keeris uit Zeeland, die voor genealogisch onderzoek naar Little Chute en Hollandtown in 1969 afgereist was, die mij veel informatie en de foto's verstrekke. ■

OPMERKELIJKE TERUGGAVE VAN EEN VERLOREN SCHILD

Martin Horst, regerend deken van het Sint-Jorisgilde uit Budel, had op zondag 24 augustus tijdens de ere-wijn een bijzonder cadeau voor het jubilerende Sint-Willibrordusgilde uit Esch. Hij bracht een verloren gewaand prijzenschild terug.

In het bijzijn van onder andere mgr. J.G. Ter Schure en Commissaris van de Koningin, mr. F. Houben, hoofdlieden en andere genodigden overhandigde hij een 'schildje dat onmogelijk bij ons gilde kon thuishoren'. Een oproep in De Gildetrom had wonderen gedaan. De teruggave ging gepaard met een zeer bijzondere speech, die de redactie graag in het geheel afdruckt.

Zilver vertelt geschiedenis

Regerend deken Martin Horst: „De geschiedenis van jullie gilde staat omschreven in het prachtige programmaboekje dat bij gelegenheid van het 425-jarig jubileum is verschenen. Het mag duidelijk zijn dat in de loop van meer dan vier eeuwen veel gegevens verloren zijn gegaan. Gelukkig is er ook nog een en ander bewaard gebleven. En nog steeds mogen we als gilden zeggen dat ons zilver het meest tot de verbeelding spreekt, zowel bij ons als gildebroeders onder elkaar, maar zeker ook voor de buitenstaander. Iedere koning liet zijn naam en vaak ook ambacht vastleggen op een zilveren schild. En juist deze schilden zijn bij vele gilden het verhaal vanuit het verleden. Elk afzonderlijk schild vertelt zo een eigen verhaal.

Wie was koning? Welk ambacht of beroep deed de beste man? Welke attributen werden gebruikt om dit ambacht uit te beelden? Maar ook kon men aan de uitvoering van het zilveren schild vaak zien hoe het zat met de financiële middelen van zowel gilde als majesteit.

Prijzenzilver

Naast koningszilver hebben de gilden met name in de laatste eeuw veel zilver in bezit gekregen dat als prijzenzilver werd meegebracht van de diverse gildedagen. Ook hier weer zit aan dit zilver een verhaal. Wie was tamboer, vendelier, bazuinblazer of schutter? Ook kunnen we als gilde zien of er in een bepaalde periode sprake is geweest van veel activiteit of van slechts geringe activiteit. Maar wat nu, als je als gilde een schildje in je bezit hebt, het verhaal wel begrijpt, maar absoluut niet kunt plaatsen binnen je eigen gilde?

Schild voor oudste gildebroeder

Enige jaren geleden werd bij de inventarisatie van ons prijzenzilver een schildje gevonden dat onmogelijk bij ons gilde kon thuishoren. Het landjuweel in Beugen in 1958 werd door ons gilde nooit bezocht. De ene L. Konings, toendertijd blijkbaar 86 jaar, die de eerste prijs kreeg voor oudste gildebroeder was evenmin bekend. Via omwegen hebben we getracht om te achterhalen waar dit schildje zou thuishoren. Aanvankelijk viel dit tegen. Echter achteraf bleek een oproep in 'De

Gildetrom' voldoende te zijn.

Nog op dezelfde dag dat 'De Gildetrom' verscheen, werd ik gebeld door een L. Konings. Hij bleek de kleinzoon te zijn van de bewuste L. Konings op het schild. Achteraf hadden we met de naam Konings alleen al zeker in Esch terecht moeten komen, blijkens de vele malen dat de naam Konings voorkomt in jullie programmaboekje.

Het verhaal werd ook voor ons nu compleet. Hoe het schildje ooit in Budel terecht is gekomen, is niet meer bekend, en op dit moment ook helemaal niet belangrijk. Ik ben dan ook oprecht blij dat ik dit schild vandaag ook mag teruggeven, want eerlijk is eerlijk; meer is het immers niet, dan simpelweg terugbrengen waar het thuishoort. Ik sluit dan ook af met het teruggeven van het schild', aldus Horst op 24 augustus 1997 in Esch. ■

BUURTEN

Naast de guld heb ik als grootste hobby fietsen. Gewoon fietsen voor mijn plezier en op mijn gemak, samen met mijn vrouw. Zo kwamen wij op een mooie zomerse dag in de buurt van Netersel en we besloten de weg naar Westelbeers te nemen. Ongeveer halverwege gingen we even rusten en namen op een van de langs de weg geplaatste baken plaats. Er is daar een prachtige natuur en als gepensioneerde steekt het niet op een uur. Het duurde niet lang of een passant uit de richting Netersel nam naast ons plaats.

Na een tijdje, je moet per slot van rekening eerst aan elkaar wennen, raakten we aan de praat. Ik vroeg hem of hij die uit Netersel kende. Of het door de zon kwam weet ik niet, maar enigszins aangebrand gaf hij kortaf een bevestigend antwoord. Ik gaf het echter nog niet op en probeerde het nog eens met een andere naam. Ja, die kende hij ook. Onheilspekkend wist hij te vertellen dat deze persoon van hetzelfde kaliber was.

Wat hij daarmee bedoelde begreep ik niet. Ging ik dan met zo'n slecht gezelschap om? Wel kon ik uit zijn woorden opmaken dat hij een verband legde tussen mij en de personen in kwestie, die overigens ook beide gildebroeders waren. Hij vervolgde: "Noem mij eens iets positiefs van de guld". Ik probeerde het gesprek een andere wending te geven en vroeg hem iets negatiefs van de guld te noemen.

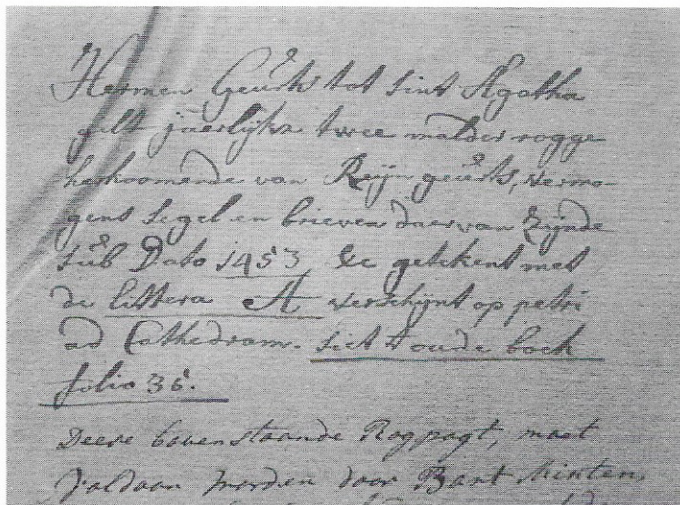
Daar hoefde hij niet lang over na te denken en gaf het hem kennelijk voor de hand liggende antwoord met betrekking tot het veronderstelde drankmisbruik, dat in zijn ogen duidelijk onder categorie drankmisbruik viel. "Hoe kende gij deze mensen eigenlijk en waar komde gij vandaan. Ge komt tocht zeker niet uit de Beerzen", vervolgde hij met een verwijtende toonzetting, alsof daar de drankomzet per persoon aanzienlijk boven het regionale gemiddelde ligt. "Nee, ik kom uit Oirschot". "O, daar valt het nog wel mee". Het gesprek werd hiermee afgesloten, we groetten elkaar op z'n Brabants en vervolgden onze weg. ■

GILDE OUDER DAN GEDACHT

Behoudens de Martinusparochie is het Sint Antonius- en Martinusgilde ongetwijfeld de oudste organisatie in Cuijk. Het gilde is al zo'n vijfhonderd jaar actief. Hoe oud precies is echter niet bekend. Bij de oprichting van een schuttersgilde door de plaatselijke landsheer werd een oprichtingsacte, een caert opgemaakt. Vele gilden hebben hun caert nog, maar dit geldt helaas niet voor het Cuijkse gilde. In de loop der eeuwen is de kennis omtrent de oprichtingsdatum verloren gegaan.

Regerend-deken Martin Horst van het Sint-Jorisgilde Budel tijdens zijn toespraak in Esch

Het bewuste tekstgedeelte van pagina 5 van het rentenboek

In 1933 verscheen het boek *De Schuttersgilden en Schutterijen van Noord-Brabant* van de auteur J.A. Jolles. Bij gebrek aan enig ander bewijs stelde hij het oprichtingsjaar op 1635, zijnde het jaar, waarin het oudste zilverstuk (het koningsjuweel) is gemaakt.

In 1635 werd Cuijk door Kroatische troepen geplunderd en platgebrand als onderdeel van de Tachtigjarige Oorlog. Het is goed voorstelbaar dat toen al het gildesilver is verdwenen en de administratie verbrand. Men vermoedde wel dat het gilde veel ouder moest zijn, maar dit kon niet worden aangetoond. Door het gilde werd er ook niet echt aan gewerkt om deze vraag naar de oprichtingsdatum te beantwoorden.

Bloeiperiode

Dit veranderde echter in de tachtiger jaren, toen het gildewezen in heel Brabant en Limburg aan een nieuwe bloeiperiode begon. En zo was er ook weer interesse in de eigen rijke historie. Dit leidde ertoe dat de aandacht werd gevestigd op een trommel met oude documenten, geschreven op perkament en sommige voorzien van een zegel. Het bleken allemaal contracten van koop, verkoop en pacht te zijn, opgemaakt in de 16e en 18e eeuw op naam van het Sint Antonius- en Martinusgilde. Het oudste document stamt uit 1504 en is een duidelijk bewijs dat het gilde inderdaad veel ouder is dan 1635. Er wordt in dit document geschreven over het gilde op een wijze, die doet vermoeden dat het toen een al langer bestaande organisatie was. Diverse gilden in de omgeving zijn in de 15e eeuw opgericht. Een overeenkomstige stichtingsdatum voor het Cuijkse gilde zou dus niet onwaarschijnlijk zijn.

Armenzorg

Naast de normale functies van een schuttersgilde had het Sint Antonius- en Martinusgilde in Cuijk nog als extra taak het beheer van de armenzorg binnen de Martinusparochie. Hiervoor was zelfs een tweede gildemeester aangesteld en alle handelingen werden nauwkeurig geadmistreerd. Echter rond 1860 werd deze taak van het gilde afgesplitst en inclusief administratie overgenomen door de Rooms-Katholieke Parochiële Armenzorg.

De kennis omtrent het bestaan van deze administratie was binnen het gilde echter verdwenen, tot onlangs bij een toevallige ontmoeting van een gildebroeder en een voormalig

bestuurslid van de Armenzorg dit ter sprake kwam. Uiteraard was de interesse direct gewekt en werd toestemming verkregen twee oude boeken met administratieve aantekeningen in te zien.

Het ene boek is getiteld: *Rentenboek behelsende de inkomste van den huijsarmen van Cuijk en Heeswijk onder de administratie van het Broederschap van St. Antoneus en St. Martinus binnen Cuijk*. Het andere is getiteld: *Register vande Incompsten toebehoorende den Huijssarmen tot Cuijk: bestaande in Landerijen, Coren, erff ende lossrenten, gevest opde Gildmeesters van Sunte Marten ende Sunt Antuenis Broederscap vernieut ende beschreven den XVten Februarij 1647*. Het eerste boek is niet expliciet gedateerd. De aantekeningen erin lopen echter parallel aan die in het andere boek. Ook verwijzen de boeken naar elkaar en zijn ze gelijk van constructie, zoals het watermerk. Het lijkt daarom veilig om aan te nemen dat het Rentenboek eveneens dateert uit 1647. Beide boeken bevatten aantekeningen omtrent koop, verkoop, schenkingen en pacht van roerende en onroerende goederen.

Twee malder rogge

Zo vinden we op pagina 5 uit het Rentenboek dat ene Hermen Geurts uit Sint Agatha jaarlijks twee malder rogge afdraagt volgens een contract (Segel en brieven) daterend uit 1453! Dit is tot nu toe de verst teruggaande aanwijzing betreffende activiteiten van het gilde. Aangenomen mag worden dat het gilde is opgericht ver voor 1635, minstens voor 1504 en mogelijk zelfs al voor 1453, de tijd van Jacoba van Beieren en Filips de Goede, toen Nederland eigenlijk nog niet eens bestond en Brabant deel uitmaakte van het Bourgondische Rijk.

Internet

Wie meer wil weten over het gilde kan sinds kort terecht op Internet. Op de pagina CuijkNet zijn allerlei wetenswaardigheden over Cuijk te vinden. Het Sint Antonius- en Martinusgilde heeft hier ook een plaatsje gekregen met een aantal mooie foto's erbij.

Het Internetadres: <http://www.cuijket.net/nl/gilde/saml.htm>.

Binnenkort wordt deze gildepagina nog flink uitgebreid. ■

INGEZONDEN BRIEF

Gildezusters binnen kring Maasland

Normaal pak ik niet zo gauw de pen, maar na de algemene vergadering van kring Maasland van 14 november 1997 te Vught, meen ik toch iets te moeten schrijven. Waar blijft de norm en waarde die toch hoog in het vaandel staan - van een gilde die zich beroept een gildelid te zijn? Waar blijft het respect voor elkaar dat ook binnen een gilde heel normaal behoort te zijn, voor elk lid, man of vrouw? Dát moet juist van een gilde uitstralen, dát is de toegevoegde waarde van een gilde; dáár beroept een gilde zich op. Binnen het gildewezen behoren alle disciplines toegankelijk te zijn voor ieder lid, man of vrouw. Niets kan of mag daarom geblokkeerd zijn voor gildeleden. Die vreugde moeten of behoren wij elkaar te geven. Spontaan te kunnen feesten of kampen, het er zijn voor elkaar als we elkaar nodig hebben. Dát is een gilde van vriendschap en broederschap. De gilden die dat nastreven hebben de toekomst. Niet tegen maar met elkaar; dat is een gilde waardig. In iedere tijd verandert er wel iets, dan pas je je aan, of stelt het bij. Dat is wat ik onder een gilde versta. In dit opzicht vind ik de opstelling van een meerderheid van de Maaslandse gilden ten aanzien van de positie van een volwaardige gildezuster binnen de gilde-activiteiten binnen de kring onder de maat. ■

Agaath Zegers, Nistelrode

Gildezuster Sint Antonius Abt - Sint Catharina

Verlenging overgangstermijn kogelvangers

Voor de gilden en schutterijen in Noord-Brabant is sinds 1997 een kogelvanger beschikbaar die voldoet aan de milieueisen ten aanzien van loodopvang. Het merendeel van de gilden die hun schietterrein in overeenstemming met de eisen brengen hebben pas in de loop van dit jaar de beschikking over deze kogelvangers. Ook zijn financiële problemen (aanvraag subsidie bij de gemeente) en de looptijd van aanvragen voor nieuwe milieuvergunningen debet aan het feit dat per 1 januari 1998 niet alle geweeschietterreinen zijn aangepast. Voor het Limburgse schieten is een doorzichtkogelvanger ontwikkeld die medio dit jaar leverbaar is. De kogels worden hierbij middels een transparante kunststofplaat opgevangen en de schutters schieten tegen de luchtachtergrond. Ook voor de Limburgse schutterijen is aanpassing voor 1 januari 1998 derhalve niet gerealiseerd.

Het ministerie van VROM heeft op grond van het voorgaande de overgangstermijn voor het plaatsen van kogelvangers van 1 januari 1998 verlegd naar 1 januari 1999. Deze datum staat onverbiddelijk vast; uitstel na deze datum is niet mogelijk. Voor alle overige in de 'circulaire' genoemde maatregelen blijft de overgangstermijn tot 1 januari 1998 van kracht.

De gemeentebesturen in Noord-Brabant, Gelderland en Limburg zullen door het ministerie van dit besluit op de hoogte worden gebracht.

Europees Schutters Treffen Krakow

Wat Noord-Brabant betreft, hebben zich op dit moment achttien gilden ingeschreven, met een kleine driehonderd deelnemers voor de optocht. Van deze gilden hebben acht koningen zich opgegeven voor deelname aan het koningschieten. Voor de schietwedstrijden hebben zes personen zich opgegeven. Het schuttersbal wordt door vrijwel alle deelnemers met aanhang bezocht. Het accent ligt bij de Krakowgangers blijkbaar op het ontmoetingsmoment.

De vereniging Polen-Nederland heeft zich bereid verklaard een steunpunt met Nederlands sprekende bezetting in te richten. Dit steunpunt zal niet alleen informatie en hulp bieden aan de bezoekers van het schutterstreffen, maar staat ook ten dienste van het thuisfront als aanspreekpunt in geval van nood. Nadere gegevens over het hoe, wie en waar worden te zijner tijd aan de deelnemers toegezonden.

Internationaal verbroederingsfeest te Oirschot

Het gilde Broederschap van Onser Liever Vrouwe uit Oirschot is bezig met de organisatie van een internationaal verbroederingsfeest. Voor dit bijzonder vrij gildefeest zullen alle gilden uit binnen- en buitenland in kunnen schrijven. De activiteiten zullen plaatsvinden op 29 en 30 mei 1999. Wilt u deze data alvast noteren? ■

NIEUWS UIT DE KRINGEN

Kwartier van Oirschot

Boxtels gilde installeert naast mannelijke ook vrouwelijke gildebroeders

Op zaterdag 29 november 1997 heeft het Boxtelse Sint Barbara en Sint Joris Gilde, voor het eerst sinds zijn heroprichting, de naamdag van Sint Barbara met een teeravond gevierd. Deze avond werd begonnen met een H. Mis. Met vliegend vaandel en slaande trom schreed de schuts de kerk binnen. Na binnenkomst werd er door de aspiranten een bloemenkrans bij het beeld van de H. Barbara gelegd. Dit beeld is dringend aan restauratie toe en het gilde wil als goede doel het komende jaar, de restauratiekosten voor zijn rekening nemen. Het begin daarvoor is middels de collecte gemaakt. Na de dienst volgde op het altaar de installatie van de nieuwe leden. Ofschoon het gilde in de kaart heeft opgenomen dat vrouwen lid kunnen worden waren er sinds de heroprichting 34 mannelijke leden. Onder de vier aspirant-leden bevonden zich twee vrouwen, die op de jaarvergadering met goed gevolg waren geboond en aangenomen. Eerst zegende de gildeheer de rode sjerpen, vroeger het herkenningsteken van de gildebroeder. Hierna volgde het afleggen van de eed van trouw. Met de hand op de bijbel beloofden de gildebroeders en zusters Hilde van den Broek, Rikie Versteegen, tamboer Ad Habraken en Dick van der Wenden, zowel de geschreven als ongeschreven wetten van het gilde in het algemeen en die van Gilde Sint Barbara en Sint Joris te zullen respecteren.

Na de installatie

Daarna volgde de ondertekening van de caert. Hoofdman Jack Habraken hing de gildesjerp om, spelde de nieuwkomers het zilveren gilde-insigne op en was bijzonder trots met de nieuwe aanwas. Onder het sonore geluid van de gildetrommen werd in de kerk door een vendelier de eed van trouw aan het kerkelijk en wereldlijk gezag gebracht en werd de dienst gesloten met het zingen van het schutters-Wilhelmus. Een geharnaste Sint Joris en een gekroonde Sint Barbara verhaalden tijdens de feestavond in een ludieke dialoog de voorvallen van Boxtels eerste gildejaar. Daarnaast was er samenzang van maar liefst 56 liedjes uit de oude doos onder leiding van pater Heusschen en een gewaardeerd optreden van Lia de Haas uit Vinkel. Frank van Boxtel en Henk Voermans werden als eersten in de schietcompetitie beloond met een zilveren schild. Uit zo'n 25 inzendingen werd de naam gekozen voor de gildetuin. Een beoordelingscommissie wees het voorstel van Alex Voermans, uit Schuttersketierke, als het beste aan. Het had een link gelegd tussen het inkwartieren van schutters en het

IS JOUW MEE-LEZER
NOG GEEN ABONNEE?

DE
GILDETROM

HET BLAD VOOR JONG EN OUD!

roemruchte Brabants kwartiertje. Kortom de eerste teeravond van Sint Barbara en Sint Joris was voor de gildebroeders en -zusters een opsteker voor de voorgenomen goede werken in het nieuwe jaar.

Gemeentelijk zilver

Op vrijdag 7 november 1997 werd na de H. Mis de teeravond van het Sint Willibrordusgilde uit Casteren gehouden. Het kringbestuur onderscheidde drie leden van het gilde met hun 40-jarig gildebroederschap. Tevens werd door de hoofdman een zilveren schild, dat op de kringdag in Casteren in 1997 door de gemeente Bladel aan het gilde werd geschonken, officieel bij de pastoor van Casteren omgehangen. Nadien is nog tot de kleine uurtjes door gefeest.

De pastoor met gemeentelijk zilver

Kringgildedag goed geslaagd

De kringgildedag van Het Kwartier van Oirschot van 17 augustus 1997 is goed geslaagd. Na maandenlange voorbereidingen en een week lang hard werken door alle leden van het Sint Willibrordus Gilde uit Casteren op het 20 hectare grote manifestatieveld was het dan zover. Met stralend weer stroomden om negen uur koningen en koninginnen, keizers en keizerinnen, hoofdliden, kringbesturen en genodigden de feesttent binnen om daar dit kringgildefeest met een H. Mis te openen. Na de koffietafel en de erewijn werd door de burgemeester het eerste zilveren schild van de nieuwe gemeente Bladel, waartoe Casteren behoort, aangeboden. Na de binnenkomst van de 52 deelnemende gilden werd begonnen met de diverse wedstrijden. Velen brachten een bezoek aan de tentoonstelling om de prachtige gilde-attributen te bewonderen. Dankzij de medewerking van het hele dorp is

het gelukt niet alleen gilden te verbroederen, maar ook de hele Casterse gemeenschap.

Geld liefdadigheidsfestijn verdeeld

Verschillende liefdadigheidsinstellingen en organisaties voor verstandelijk gehandicapten hebben sinds dinsdag 30 sep-

Overhandiging van de verschillende cheques

tember een financiële armslag gekregen. In Lage Mierde overhandigde de hoofdman van het Sint Sebastiaansgilde driekwart van de opbrengst van het op 21 en 22 juni 1997 georganiseerde liefdadigheidsfestijn aan vertegenwoordigers van diverse instellingen. Van het totale bedrag van f 18.290,- ging f 3060,- naar de Ronald McDonald Stichting. Huize Piusoord uit Tilburg, Huize 't Hooge Veer uit Tilburg en Huize Donksbergen uit Duizel ontvingen ieder een bedrag van f 2430,-. Huize Assisië uit Udenhout kreeg f 300,- en de oudervereniging van gehandicapten VOGG van de afdelingen Tilburg, Oisterwijk, Oirschot en de Kempen kregen tezamen een bedrag van f 7640,-. Al deze bedragen zullen gebruikt worden voor ontspanningsdoeleinden, zoals sport en spel, creatieve bezigheden en muziekbeoefening. De overhandiging gebeurde in het bijzijn van het kringbestuur, de gemeentelijke overheid en de gildebroeders van Sint Sebastiaan. Met het welslagen van dit gildefeest is andermaal bewezen dat gilden in de samenleving staan en zich ten dienste van de gemeenschap opstellen.

Geslaagd koningschieten in Casteren

Op kermismaandag 29 september 1997 werd in Casteren weer het driejaarlijks koningschieten gehouden. Van gildehuis Den Bels vertrok het gilde naar de hoofdman om hem om een nieuwe koning te vragen. Daarop werd de regerend

Klaar voor de massale opmars

koning Antoon Teurlings afgehaald om gezamenlijk naar het schietterrein te gaan. Na het ophangen van de koningsmantel en de gebruikelijke openingsceremonie op de twee bijvogels werd door de vijf gildebroeders onder grote publieke belangstelling naar de koningstitel gedongen. Bij het 140e schot slaagde gildebroeder Grard Liebrechts erin de laatste resten van de vogel naar beneden te halen. Na het wassen van de handen en het afleggen van de eed van trouw was Grard voor het eerst in zijn veertigjarige gildelooppaan de nieuwe koning. Ook de koningin werd in de hulde betrokken.

Grard Liebrechts in vol ornaat

Kempenland

Koningsschild na 12 jaar teruggevonden

Het Sint Catharinagilde Woensel is het nieuwe jaar goed begonnen. Het gilde was 12 jaar geleden een koningsschild kwijtgeraakt. Op maandag 12 januari werd dat schildje teruggevonden. Het betrof het schild van Hans van de Kerkhof, die zich in 1985 tot dubbelkoning geschoten had. Het gilde had overal navraag gedaan. Ook advertenties in diverse bladen hielpen niet. In de afgelopen tijd werd het gildehuis verbouwd. Bij het van de muur halen van een gevelkachel kwam er een vies zwart plaatje te voorschijn. Het werd door de gildebroeders onmiddellijk herkend als het verloren koningsschild. (bron: Eindhovens Dagblad)

Sint Catharinagilde Valkenswaard beëdigt damesleden

Op zondag 23 november vierde het Sint Catharinagilde uit Valkenswaard de jaarlijkse naamdag. Deze keer werd het een historische dag. Voor de eerste keer in de geschiedenis werd namelijk een viertal dames officieel en volwaardig tot lid van het gilde beëdigt. Achtereenvolgens werden Carla van Heertum, Maria van Hulsel, Karin van Opstal en Ellis Scheepens beëdigt tot gildezuster. Drie van hen gaan als tamboer door het leven; Maria van Hulsel beeldt, wanneer het gilde uittrekt, Sint Catharina uit. Het beëdigen van damesleden gebeurt op dezelfde wijze als het onderzwaaien van gildebroeders, dat wil zeggen, het afleggen van de eed van trouw aan Sint Catharina, het kussen van het hoofdvaandel en het bevestigen van het geheel door de handtekening te plaatsen in het oude gildeboek. In slechts één ding verschilt het ritueel. Namelijk in het leegdrinken van de koningsbeker. Dit gebeurt hierbij dus niet omdat dat is voorbehouden aan diegenen die zich tot koning kunnen schieten, hetgeen voor

Damesleden beëdigt

dames niet is toegestaan. De eerste vier beëdigde gildezusters zijn bij het Valkenswaardse gilde dus een feit. Hierna volgde er echter nog een opmerkelijke gebeurtenis. Laura Houben en Wendy van Opstal, beide borelingen uit 1997, werden ingeschreven in het nieuwe jeugdgledenboek van het gilde. De handtekeningen werden uiteraard niet door henzelf in het boek geplaatst maar door de respectievelijke ouderparen Martien en Belinda Houben en Eric en Karin van Opstal. Een in vele opzichten dus historische naamdag voor het Sint Catharinagilde.

23ste Zilveren Brabantkruis 1997

Na zaterdag de nodige voorbereidingen getroffen te hebben, kon op zondag 26 oktober weer begonnen worden met het schieten voor het Zilveren Brabantkruis. Dit jaar hadden we geen last gehad van slecht weer want het was alle vier de zondagen droog met zelfs af en toe een beetje zon. De tweede zondag was het wel wat koud en bleef de mist bijna de gehele dag hangen. Ook op de derde zondag bleef de voorspelde regen weg. Alleen aan de bladeren van de bomen konden we zien dat het aan het winteren was. Van de 103 schutters die aan de wedstrijd begonnen, bleven er 11 over met 60 treffers bij de senioren en 1 schutter bij de veteranen. Deze laatste was Piet Schellekens van het O.L.V. Broederschap uit Oirschot en hij hoefde dus niet te kampen. De 11 andere schutters moesten dat wel en dat gebeurde op een plaatje van 5 cm met eerst twee handen en daarna met één hand. Na de achtste ronde bleven er twee schutters over die het toen snel beslisten. Het werd Gert-Jan van Hersel van het Sint Barbaragilde uit Oirschot die zich winnaar van het Zilveren Brabantkruis 1997 mocht noemen. Na het uitreiken van het veteranenschildje, het Brabantkruis en de verdere prijzen, ging men weer naar huis. En ieder kreeg nog snel een lijst met data mee -25 oktober, 1, 8 en 15 november - voor de wedstrijden om het Brabantkruis 1998. Dank aan alle schutters die er weer een mooie wedstrijd van hebben gemaakt.

Marinus van Dinter, 50 jaar lid van het Sint Catharinagilde Son

Marinus van Dinter

Op 15 november werd door het Sint Catharinagilde Son in Manege Boszicht een vendelhulde gebracht aan haar Gouden jubilaris, Marinus van Dinter. Na de vendelhulde volgde nog een drukbezochte receptie en kreeg de 'gouden' gildebroeder een "bijzondere" onderscheiding opgespeld door Hoofdman Karel van de Ven. Hierna was het de beurt aan Districtsraadshoofd Tonny Schönhoff, die hem namens het bestuur van Kring Kempenland het Gouden Schild van Kring

Kempenland opspeldde. Marinus is al die jaren een zeer trouwe gildebroeder die zijn verantwoordelijkheid kent en graag ziet dat bepaalde tradities gehandhaafd blijven. Wij wensen hem nog vele fijne jaren als lid van het Catharinagilde.

Erehoofdman gilde Sint Jan Baptist Duizel viert 90e verjaardag

Op 17 september werd Erehoofdman Ludovicus Stravens 90 jaar. Op de jaarvergadering in 1971 werd hij gekozen tot hoofdman en op de jaarvergadering van 1992 nam hij afscheid van deze functie. Ruim 21 jaren had hij als zeer bekwaam hoofdman leiding gegeven aan 'de guld' en in die tijd mocht hij twee absolute hoogtepunten meemaken: de kringdagen van 1976 en 1990. Ook het weer instellen door het gilde van de viering van Sint Jan in Duizel, in 1973, behoort tot de hoogtepunten, die hij als hoofdman mocht

meemaken, evenals het installeren van gildebroeder Jan Kox tot keizer in 1992. Bij zijn afscheid als hoofdmán in 1992 kreeg hij de welverdiende titel van Erehoofdmán. Als hij het zelf niet zo nadrukkelijk had gewild, zouden de gildeleden hem niet hebben laten gaan. Zijn standpunt echter: "Ik kan nu nog afscheid nemen in goede lichamelijke en geestelijke gezondheid en ik ben al 84", werd gerespecteerd. 's Zaterdag na zijn verjaardag werd het feest gevierd met familie en 'zijn' guld. Eerst werd de 90-jarige om 19.15 uur bij hem thuis de vendelhulde gebracht, waarna het hele gezelschap, met de guld voorop, vertrok naar dorps huis 'de Smis' voor de feestelijke voortzetting.

De Erehoofdmán nog in functie als hoofdmán, geflankeerd door de nieuwe Keizer en de Koning.

Een bijzondere Catharinadag in Gestel

Leo Simons wordt gefeliciteerd door Eef Reker

Op 23 november kwamen de gildebroeders van het Sint Catharinagilde tot Blortem en Gestel met slaande trom naar de gildemis, opgedragen door pastor F. Verhoeven. Dat was het begin van een bijzondere dag voor het gilde. Regerend Deken Leo Simons droeg na 17 jaar zijn functie over aan Tiny van Dooremolen. In gemeenschapshuis "De Ketting", waar het gilde gehuisvest is, werd onder grote belangstelling deze verandering door de nieuwe Regerend Deken aanvaard en werd de scheidende voorzitter onder luid applaus tot Ere-Deken benoemd. Een geroerde Leo Simons dankte allen voor het vertrouwen dat hij altijd mocht ondervinden. Hij sloot zijn vele activiteiten op feestelijke wijze af. Hij kon met groot genoegen de nieuwste aanwinst van het gilde noemen: een prachtig schild met de beeltenis van de Heilige Catharina, dat ter plekke door de maker Leo van der Sangen aan de koningsvogel van Frans van der Loo werd gehangen. Dit pronkstuk is vervaardigd uit de pateen van wijlen pastor Brocken, Eredeken van het gilde, waarmee diens nalatenschap een blijvende en passende plaats in het gilde gekregen heeft. Vervolgens werd gildebroeder Rein van den Nieuwenhoff benoemd tot Ouderling van het gilde en Leo kon hem het mooie ouderlingschild omhangen, dat door ouderling Marinus Bouwmans wegens diens ziekte beschikbaar was gesteld. Daarna werden twee jeugdige knapen, Rob van de Water en Alex Blommaert, tot gildebroeder geïnstalleerd. Ook kon Leo Simons het nieuwe Catharientje, Ramona van Leuken, verwelkomen. Een hoogtepunt van de sfeervolle en gezellige bijeenkomst was de uitreiking van de nieuwe gildesjerpen. Na veel vergaderen en overleg was het er toch van gekomen: mede dankzij een gulle vriendenkring, een subsidie van het Anjerfonds en natuurlijk de nodige eigen bijdragen

werden de gildebroeders die een jacquet dragen, voorzien van nieuwe sjerpen. Deze 20 prachtige rood-groene sjerpen, voorzien van een stijlvol Catharinasymbool, vervangen de oude en versleten sjerpen die de gildebroeders in 1979 aantrouwen bij het toen sterk uitgedunde gilde. Natuurlijk werd daarna door de vele belangstellenden een heildronk op het gilde uitgebracht, en kon de feestdag, die 's avonds werd afgesloten met een teeravond, al helemaal niet meer stuk. En dus gingen na afloop de gildebroeders van het Sint Catharinagilde tot Blortem en Gestel met een tevreden gevoel huiswaarts.

Patronesdagviering Sint Catharinagilde Tongelre

Het draaiboek van de patronesdagviering, dinsdag 25 november, kende het gebruikelijke scenario: Eucharistieviering, vendelhulde, koffietafel, feestelijke gildezitting, excursie

Hans de Koning en Jacques Achten leggen de eed van trouw af.

en teeravond. Maar relatief nieuw was het onderdeel 'excursie'. De overheid had contact gezocht met de directie van drukkerij-uitgeverij Lecturis en dat resulteerde in een bezoek van het gilde aan dit ultra-moderne bedrijf. En dat was, afgemeten aan de belangstelling van de deelnemers, een schot in de roos. Overigens ook de feestelijke gildezitting was een hoogtepunt, want als je twee nieuwe gildebroeders mag verwelkomen is dat toch eigenlijk ook heel bijzonder. Hans de Koning en Jacques Achten werden geboond en officieel als lid geïnstalleerd. Ook kregen we een nieuwe 'Catharina' in de persoon van Femke Royackers. Minke van Kuyen, ons vorig Catharientje, nam afscheid en haar werd dank gebracht voor vijf jaar trouw fungeren als 'maagdeke' en één jaar als 'Catharina'.

Sint Catharinagilde Tongelre en Thailand

Zoals bekend brouwt het Sint Catharinagilde Tongelre een eigen biertje: "Cathrien Tongers". Zij die belangstelling hebben voor een of meerdere flesjes Cathrien Tongers krijgen dat gratis aangeboden maar men vraagt wel een donatie als bijdrage in de kosten en om een project voor slechthorende

Jan van der Heijden, voorzitter van het bestuur Stichting Khon Kaen, met de cheque ontvangen van regerend deken Hygien Hulshof

en dove kinderen in het district Khon Kaen in het Noord-oosten van Thailand te ondersteunen. Het vorig jaar kon de regerend deken aan de voorzitter van de Stichting Khon Kaen een cheque overhandigen van f 300,- en nu, op de teerdag van 1997, was er opnieuw een cheque met een bedrag van maar liefst f 500,-.

Algemene najaarsvergadering Kring Kempenland

Nieuwe heren, nieuwe wetten! Dat gold ook voor de Algemene Najaarsvergadering van Kring Kempenland. De nieuwe voorzitter, Johan Oomen, koos voor een andere ver-

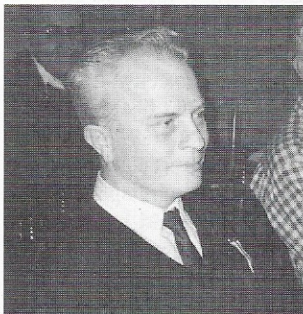

Nieuwe heren, nieuwe wetten!

gaderopstelling en dat had gelijk zo zijn effect. Die altijd wat rumoerige zaal was nu, vanuit de voorzittersstoel bekeken, wat beter te overzien en daardoor wat beter te bespelen. En dat had weer zijn positieve effect op de vergaderdiscipline. Die was nu merkbaar beter. Maar desondanks moest Johan de zaal toch nog een enkele keer wat streng tot de orde roepen. Een grondige voorbereiding, een vlotte en correcte afhandeling van de vergaderpunten en het serieus nemen van gemaakte opmerkingen, droegen eveneens bij tot een goed verloop van de vergadering. Punt 11 van de vergadering maakte ruimte om een tweetal gildebreders in het zonnetje te zetten. Vice-voorzit-

Peter Verheijen

Sjef Teunisse

ter Mathieu van der Voort nam onder dank en met lovende woorden, afscheid van Peter Verheijen als Raadsheer Trommen en Bazuinblazen. Peter kreeg het zilveren medaillon van de Kring opgespeld. De zelfde onderscheiding was er ook voor Sjef Teunisse, gildebreders van het Sint Annagilde Nederwetten. De voorzitter huldigde hem met woord en daad voor zijn

vele en opmerkelijke werk gedurende de afgelopen 35 jaar als lid van de Kringcommissie Geweerschieten.

Budels gilde opent eigen onderkomen

Na lang overleg met de voormalige gemeente Budel is het ook het St. Jorisgilde uit Budel gelukt om een eigen onderkomen in gebruik te kunnen nemen. Nadat al verschillende opties onderzocht waren liet de overheid van het gilde haar oog vallen op de kleedruimten van het voormalige openluchtzwembad in Budel. Na sluiting van het buitenbad bleven het kassagebouw en kleedruimten met drie afzonderlijke vleugels leeg staan. De gemeente toonde zich na overleg

bereid om het gebouw geschikt te maken voor verenigingsgebruik. Naast het gilde werd ook eenzelfde verzoek gedaan door de duivensportvereniging en het duikteam. Deze laatste vereniging maakte eerder al gebruik van enkele ruimten. Toen het fiat van de gemeente kwam kon elke vereniging aan de slag. Ieder kreeg een eigen vleugel toegewezen en paste het lokaal aan aan eigen specifieke wensen. In de woorden van burgemeester Jorritsma van Cranendonck: "luchtmacht (duivensport), zeemacht (duikteam) en landmacht (gilde) worden op een lokatie verenigd". Na het klussen was het op 12 oktober zover dat de officiële opening verricht kon worden. De dag werd begonnen met een plechtige kerkdienst met gilde-cer. In de namiddag volgde een feestelijk programma. Samen met burgemeester Jorritsma werd de openingshandeling verricht door de raadsheer van district Oost Jan de Greef. En de zegen kwam niet alleen van Pastoor van Esch, die het gebouw met een gebed op passende wijze inzegende. Ook uit de lucht kwam een rijke zegen naar beneden. Maar dat mocht de pret niet drukken, want het Budelse gilde beschikt voortaan over een eigen onderdak.

Tijdens de receptie die druk bezocht werd, kwam het Soerendonkse gilde een serenade brengen aan de zustervereniging. Dit is tekenend voor de band die is ontstaan tussen de Cranendonckse gilden na de organisatie van de Kringdag verleden jaar.

Elke maandagavond is het een gezellige drukte in het nieuwe gildelokaal. Op de drie automatische vlakbanen wordt door de gildebreders, maar ook dames van het gilde fanatiek geschoten. Uiteraard wordt er gezellig gebuurt en ook af en toe een kaartje gelegd.

De tamboers en bazuinblazers treffen elkaar regelmatig op de zondagochtenden waarbij ook andere gildebreders af en toe op de koffie komen.

Kortom: het Budelse gilde is trots op dit prachtige lokaal, dat tijdens de jaarvergadering in 1998 ook voorzien zal worden van een naam.

Sint Willibrordus, Waalre

In de vorige aflevering vermeldde we, dat Wil Vos van Sint Willibrordusgilde Waalre zijn zilveren onderscheiding kreeg vanwege het 30-jarig lidmaatschap. Dat moest echter zijn: 40 jaar. Bij deze is dit rechtgezet. Op de linker foto hoofdman Guus Konings, op de rechter foto ontvangt Wil Vos zijn onderscheiding van kringvoorzitter Johan Oomen.

Guus Konings

Wil Vos

Peelland

Jubilarissen gehuldigd

Het Sint-Willibrordusgilde Bakel hield op 7 november haar jaarlijkse teerdag. De dag stond in het teken van de huldiging van vier jubilarissen. Na de eucharistieviering werd het

nieuwe standaardvaandel

De inzegening van het nieuwe standaardvaandel

ingezegend door pastor van Lamoën. Vervolgens werden de vier jubilarissen gehuldigd. Marinus de Haan (86) is zeventig jaar lid van het gilde. Hij is degene geweest die na de tweede Wereldoorlog het gilde weer nieuw leven ingeblazen heeft. Jarenlang was hij bestuurslid en voorzitter/kapitein. Met de volledige steun van echtgenote Fien heeft hij een grote bijdrage geleverd aan de groei en populariteit van de 'schut' uit Bakel. Die inzet was reden om hem eerder de zeldzame eretitel 'staande Deken voor het leven' uit te reiken. Harrie Bankers (74) is een halve eeuw gildebroeder. Omdat zijn tweelingbroer hem vertelde dat het een gezellige boel was bij het gilde werd hij ook gildebroeder.

Ondanks een drukke baan, waardoor hij lang niet bij alle activiteiten aanwezig kon zijn, benutte hij de spaarzame vrije tijd om zoveel mogelijk aanwezig te zijn. De jubilaris is jarenlang bestuurslid geweest en fungeert nu als zilverdrager. Grard Bouwmans (69), eveneens vijftig jaar lid, kwam na de oorlogsjaren bij het gilde als huurling-tamboer. Piet Adriaans, de 'Mulder', had hem namelijk gestrikt om voor vijf gulden bij feestelijke gelegenheden tamboer te worden bij het gilde. Grard "trapte erin" en kon later ook als lid worden ingelijfd. De vijf guldens heeft hij nooit gekregen. Waarschijnlijk is dit verrekend met het "verteer". Tot in de jaren zeventig bleef de jubilaris vendelier. In de jaren dat hij bestuurslid was kende hij de zorg over de gildeattributen. Als 'toeziende deken' fungeert hij als wapenmeester en zilverdrager. Overigens is hij ook de maker van de schutsboomvogels. Thijs van Ansem (56) is de benjamin van het kwartet jubilarissen. "Om zo af en toe van huis te zijn" is hij een kwart eeuw geleden uit eigen beweging bij het gilde gekomen. Vanaf het begin is hij piekenier geweest.

De vier trotse jubilarissen in Bakel

Van professie ober heeft hij in die 25 jaar de supervisie gehad over het horecagebeuren tijdens feesten. De zorg voor een natje en droogje voor zijn medebroeders ligt bij hem. De jubilarissen kregen uit handen van kapitein Marius Slegers een tinnen bord aangeboden terwijl de dames een bloemenruiker kregen overhandigd. Kringvoorzitter Mies Sijbers spelde Harrie Bankers en Grard Bouwmans de kringonderscheiding op. Tijdens de druk bezochte receptie kwamen velen de jubilarissen de hand schudden.

Voor tweede keer gildekoning

Op kermismaandag hield het gilde Onze Lieve Vrouw van de

zeven Weën Lierop het tweejaarlijkse koningschieten. 's Morgens om tien uur zegt gildebroeder Toon Hurkmans tegen zijn vrouw dat hij „even” naar het koningschieten gaat. Om kwart over twaalf 's middags legt hij aan voor de derde ronde.

„Hij zit nog veel te vaast. Kunt er vurloepig nog nie af...” Een schot klinkt en tot ieders verbazing komt de vogel in zijn geheel naar beneden. Toon Hurkmans werd op deze manier voor de tweede keer koning van het familiegilde. In 1983 schoot hij eerder de vogel naar beneden op schietterrein 'de Roovere'.

Koning Toon Hurkmans

Vendelier in brons

Op zondag 26 oktober onthulde gilde Sint Lambertus Someren-Eind onder grote belangstelling het bronzen beeld 'de Vendelier' op het pleintje voor de Lambertuskapel. Onder de genodigden waren burgemeester Vos en wethouder Toonders namens het gemeentebestuur, pastoor Somers, mevrouw Roels en het kunstenaarsechtpaar Jean-Mariane Bremers, de ontwerpers van het beeld. Het beeld zou een beeltenis moeten worden van een vendelier. De keuze viel op vaandrig Rinie Wijnen. Hoofdman Remy Lammers nodigde burgemeester Vos en Rinie Wijnen uit om samen het beeld te onthullen. Iedereen was verbaasd toen beiden het witte doek, dat over het beeld hing, verwijderden. Het beeld leek als twee druppels water op het model. Rinie Wijnen nam nogmaals dezelfde houding aan en opnieuw was de gelijkenis verbluffend. In zijn toespraak memoreerde burgemeester Vos dat het voor de vendelier een grote eer moet zijn geweest om namens het gilde te mogen poseren. „Je hoort nu bij de groten der aarde. Marx, Lenin, Abraham Lincoln en Simon Carmiggelt. Ze hebben allemaal een eigen standbeeld.” Hij sprak de wens uit dat de in 1995 gebouwde kapel en het beeld tot in lengte van jaren, zelfs eeuwen, zou blijven bestaan. „Het beeld is gelukkig geen star beeld maar één beweging.” De burgervader complimenteerde hiervoor het gilde en het kunstenaarsechtpaar uit Helvoirt. Het echtpaar Bremers heeft ook het bronzen beeld van schutspatroon Sint Lambertus vervaardigd. Zij zijn ook bekend vanwege hun beeld ter herinnering aan de watersnoodramp en het beeld van prins Bernhard. De heer Bremers sprak namens zijn vrouw dat de vele pluimen teruggestoken moeten worden op de hoeden van de gildebroeders. „Ik heb meerdere keren van de opdrachtgevers moeten horen dat het geld op was. Ik heb toen wat de prijs betreft over het hart gestreken ... tot aan de gesp op de linkerschoen. Die ontbreekt namelijk omdat ik toen uitgestreken was.” Tenslotte sprak Mark Wijnen namens zijn vader een dankwoord. De andere zoon Jeroen bracht als afsluiting de vendelgroet.

Onthulling van het bronzen beeld door burgemeester Vos en Rinie Wijnen

Drie jubilarissen bij de Gemertse "Grün skut"

Optrek- en teerdagen van de gilden verlopen via een vast stramien, waartoe stevast behoren een gildemis, vendelgroeten aan kerkelijke en wereldlijke overheid, al dan niet met het aanbieden van een erewijn. Bij de Grün is dat niet anders. Tussen de 'belvaan', de betaaldag, op vrijdagavond 23 janu-

ari en het kapiteinsontbijt op de volgende dag om half acht in de buurtschap Esdonk met een vendelgroet als dank aan de kapitein, ligt maar weinig tijd. De gildemis, met de Gemertse mis van Pastoor Poell, volgt al snel, gevolg door drie vendelgroeten. Tijdens de besloten vergadering werd de 18-jarige Bas van de Laar tot deken gekozen, 's middags aan huis geïnstalleerd en daarna naar het gildehuis begeleid voor de maaltijd en de gildevond. Veertienmaal werd een drankje aan de gildebroeders vereerd. Na de vergadering, waarin voorzitter Jan Penninx voor een nieuwe periode van drie jaar werd herkozen, werden Jan Tielemans, 50 jaar lid, Toon v.d. Laar, 40 jaar lid en Jan van Katwijk, 25 jaar lid, gehuldigd door de overheid, zowel als door de familieleden. Het is een happening op zich en het levert stof op voor de aanvulling van het archief. De jubilarissen hebben moeite gedaan om zich de dag van de keuze in de herinnering terug te roepen om diverse wetenswaardigheden te vertellen, soms in de vorm van anecdotes. De schut wordt vereerd met geschenken, zoals zij het de jubilarissen doet.

Als op zondag 24 januari in de kerk de overledenen zijn herdacht en de gildebroeders achter het rouwvaan van het gilde hun 'silveren stuck' in de twee schalen op het gildealtaar offeren, zoals dat vroeger bij begrafenissen gebruikelijk was, verlangt iedereen naar een kopje koffie, om het feest in het gildehuis te besluiten met een glas gerstenat of citroenjenever, de schutsdrank bij uitstek.

Servatiusgilde Lieshout steekt Ter Schure hart onder de riem

Het Sint-Servatiusgilde uit Lieshout heeft op zaterdag 31 januari jl. de bisschop van 's-Hertogenbosch een hart onder de riem gestoken. Mgr. Ter Schure was hiermee zeer vereerd. Zeker omdat het Lieshoutse gilde op de feestdag van de stichter van zijn congregatie (Salesianen van Don Bosco) naar de hoofdstad van Noord-Brabant was afgereisd.

De actie van het Sint-Servatiusgilde was bedoeld als een adhesiebetuiging aan de bisschop. Het gilde heeft schoon genoeg van de negatieve berichten over mgr. Ter Schure in de pers. Vooral de publikaties in augustus en september 1997 in enkele regionale Brabantse dagbladen deden de bekende emmer overlopen.

Hoofdman Toon Gevers verwoordde het aldus: „In de kranten wordt u op grove wijze aangevallen. Ook zou er alom kritiek zijn op de manier waarop u hier u werk heeft vervuld. Tevens is over uw gezondheid bespottelijk geschreven. Daarom zijn we hier om u een hart onder de riem te steken. Wij gildebroeders kennen u anders. U bent voor ons geen onbekende vreemdeling”.

Gevers memoreerde vervolgens aan de kringdag van Peel-land in 1985 in Lieshout. „Ter Schure heeft die dag volledig ondergaan. Bovendien toonde hij zich een waardig schutter bij het vrijen van de vogel. De afgelopen jaren is het contact alleen maar beter geworden”, stelde Gevers.

Vele malen is de monseigneur naar Lieshout/Mariahout

Mgr. J.G. ter Schure luistert aandachtig naar de speech van hoofdman Toon Gevers

geweest. Zelfs tussen zijn zware hartoperaties door. Vorig jaar was de bisschop er ook; bij de inwijding van de Sint-Servatiuskapel. Alle reden dus voor het Sint-Servatiusgilde om de eed van trouw aan het kerkelijk gezag te hernieuwen. Door op 31 januari te komen, was het voor de bisschop en plebaan E. Verhoeven van de Sint Jan, aanleiding om dit gilde uit te nodigen bij de plechtige zegening van het bronzen reliëf van Don Bosco. Dit heeft mgr. Ter Schure de kathedraal in augustus vorig jaar geschonken bij gelegenheid van zijn naderd emeritaat.

Na deze inzegening werd op het gazon nabij een winderige en koude kathedraal de vendelgroet aan mgr. Ter Schure gebracht. Hierna vertrok het gezelschap naar het Sint-Janscentrum voor warme worstbroodjes en koffie. De bisschop bleef geruime tijd onder zijn gasten. Het gilde-eerbetoon had hem zichtbaar goed gedaan.

Maasland

Hubertus Berkel neemt schietbomen en kogelvangers in gebruik

Op 18 oktober 1997 heeft het gilde Sint Hubertus uit Berkel-Enschot op feestelijke wijze de nieuwe kogelvanger in gebruik genomen. Dit gebeurde in aanwezigheid van wethouder C. van Diessen van Tilburg, C. Wagenaar van stadszaken van Tilburg, afgevaardigden van kringoverheid Maasland en de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden en gilden uit de regio. Gedurende een half jaar is er door het gilde aan de nieuwe inrichting gewerkt.

De werkzaamheden bestonden uit het vervangen van zeven kuis versleten schietbomen door volledig nieuwe, het plaatsen van kogelvangers, aanleg van elektriciteit en water, renovatie en aanleg van een toiletpartij, het uitbreiden van de kantine met een overkapping en het installeren van terreinverlichting. Voorwaar een hele grote klus! Dekenschrijver Rinus Krens geeft een toelichting: „Zoals voor vele zuster gilden zal ook het jaar 1997 zich kenmerken als het jaar van de kogelvanger. Aan de van overheidswege opgelegde milieumaatregelen was 1997 daarvoor de deadline. Ook in Berkel-Enschot bleef dat niet ongemerkt, aangezien ook hier de verenigingskas niet berekend was op dergelijke onvoor-

(bys) De nieuwe schietbomen en kogelvangers

ziene uitgaven. Wij zijn er nagenoeg van overtuigd dat geen enkele penningmeester van welk gilde ook, in de begrotingen van 1996 en 1997 bedragen daarvoor, met tenminste drie maar mogelijk ook met vier nullen, heeft opgenomen. Het bestuur van gilde Sint Hubertus zag tijdig deze bui hangen en moest zeer snel handelen aangezien met ingang van 1 januari 1997 Berkel-Enschot ophield als zelfstandige gemeente en ingelijfd ging worden bij de gemeente Tilburg. Er werd nog op tijd aangeklopt bij het college van B & W en de gemeenteraad van Berkel-Enschot om te proberen de financiële problemen met hun steun en medewerking op te lossen. Met de

in december 1996 door de gemeente Berkel-Enschot toegezegde subsidie voor schietbomen en kogelvangers van f27.500 kon het bestuur in dat opzicht met een zucht van verlichting het jaar 1997 tegemoet zien. Later hebben we van de gemeente Tilburg ook nog f12.230 subsidie ontvangen voor de aanleg van elektriciteit'.

Volle bak kenmerkt ledenvergadering

Ligt het aan de agenda, de gedrevenheid en betrokkenheid van de aangesloten gilden, de sfeer en goede onderlinge verstandhoudingen of de openheid waarmee wordt gediscussieerd? Eén ding staat vast: de algemene ledenvergadering van kring Maasland, vrijdagavond 14 november 1997 te Vught, werd gekenmerkt door een 'volle bak'. Meer dan 120 gildebroeders en -zusters waren naar het gastvrije zalencentrum Den Heuvel aan de Loonsebaan gekomen. De deelnemers (m/v) aan de vergadering vertegenwoordigden 38 van de 41 op dat moment aangesloten gilden. Dat is zeer hoog, zo vertelden insiders. Maar ook het deze avond aan te nemen 42ste gilde (Sint Catharina Vlijmen) was met een ruime deputatie aanwezig. Minpuntje voor de organisatie was de geluidsinstallatie. Volgende keer wordt dat vast beter. Het café kreeg immers de vuurdoop. Eén reactie van een 'doorgewinterde' gildebroeder, die niet met naam genoemd wil worden, mag de redactie de lezers niet onthouden.

Citaat: „Als je op een hoofdliedendag vierhonderd mensen ziet, uit zes kringen en hier 120 actievelingen uit slechts 38 Maaslandse gilden dan geeft dat toch te denken. Bovendien zie je hier ook andere gezichten. De gilden die hier komen nemen ook jongere gildebroeders mee. Voorts praat men hier vrijer”.

Deken-schrijver Fred van den Berg presenteerde tijdens de algemene ledenvergadering zijn negende jaarverslag. Een goed verzorgd, overzichtelijk verslag van het reilen en zeilen van de Maaslandse gilden. In zijn voorwoord stelt Van den Berg dat het afgelopen jaar in het teken stond van de vrije gildedag in Esch. Met weemoed schrijft hij daarbij: 'Na vele jaren, weer eens een vrije gildedag in Maasland'.

Tijdens de vergadering is Theo van Hattum van het Sint-Jorisgilde uit Helvoirt benoemd tot nieuw lid van de kascommissie kring Maasland. Deze functie vervult hij twee jaar (tot en met 1999). De kascommissie wordt verder gevormd door Jan v.d. Broek van het gilde Sint Antonius Abt uit Vorstenbosch.

*Deken-schrijver
Fred van den Berg*

Theo van Hattum

Geen gildezusters op wedstrijden

De overheid van kring Maasland is er tijdens de najaarsvergadering van 14 november 1997 niet in geslaagd de handen op elkaar te krijgen om gildezusters te laten deelnemen aan wedstrijden binnen de kring. Van de 39 uitgereikte stembriefjes kwamen er 38 terug. Vijftien gilden stemden tegen en 23 gilden waren vóór. De vereiste tweederde meerderheid werd dus niet gehaald. Om uit de impasse te geraken, heeft kringvoorzitter Jack Goudsmits alle hoofdmannen persoonlijk uitgenodigd voor een vergadering op 9 februari. Bij

het afsluiten van deze editie van de Gildetrom was over de uitkomst van deze wijze-mannen-bijeenkomst niets bekend.

Tinnen bord na 145 jaar terug bij Essche gilde

Medio augustus 1997 werd Leo Konings, de deken-schrijver van het Essche Sint-Willebrordusgilde, gebeld door de executeur-testamentair van wijlen mevrouw Henriëtte van Roosmalen met de mededeling dat mevrouw op 25 juli 1997 te Eindhoven op 85-jarige leeftijd was overleden en dat zij bij legaat een tinnen bord aan het Essche gilde had nagelaten. Mevr. Van Roosmalen was de jongste van de zes kinderen van de voormalige Essche gemeentesecretaris A.F. van Roosmalen, die inmiddels allen kinderloos zijn overleden. Op de ledenlijst van 7 november 1895, welke het gilde nog bezit, wordt deze A.F. van Roosmalen genoemd als lid van het gilde. Het betreffende bord heeft een diameter van 35 centimeter en in de rand is de tekst gegraveerd: 'Jonkhr. Van Harencarspel Eckhardt aan de Schuttersgilde van Esch den 5e oktober 1852'. Tot op heden is bij het gilde niet bekend wie de op het bord genoemde jonkheer is geweest of bij welke gelegenheid het bord aan het gilde is geschonken. Gezien de datum die op het bord vermeld staat, zou er verband kunnen bestaan met het feit dat het gilde tijdens de kermis van 1852 (die jaarlijks op de eerste zondag van oktober werd gehouden) na 242 jaar weer een keizer in haar midden kreeg, in de persoon van Cornelis Johannes Schelle. Doch hierover bestaat geen enkele zekerheid. Het is evenmin bekend hoe en wanneer het bord in het bezit van de familie Van Roosmalen is gekomen. Bij het zien van het bord konden enkele oudere gildebroeders zich wel herinneren dat de familie Van Roosmalen het bord in bruikleen had afgestaan voor de in Esch gehouden gildetentoonstelling bij gelegenheid van het gildefeest in 1950. Wie weet meer?

Gilde Nistelrode kiest voor De Gildetrom

Het gilde Sint Antonius Abt - Sint Catharina uit Nistelrode heeft besloten het aantal abonnementen op dit gildeblad 'De Gildetrom' in 1998 fors uit te breiden. Van vijftien naar 35 abonnementen! Hoofdman Ton Vorstenbosch geeft desgevraagd een toelichting: "De Gildetrom is de laatste twee jaar in kwaliteit aanzienlijk gestegen. Er gaat een positieve werking van uit naar de gilden intern. Ik zie dat bij andere gilden die massaal een collectief abonnement hebben. In Nistelrode leest niet iedereen De Gildetrom. Onbekend maakt onbemind. Vandaar dat we per gildegezin zo'n blad in huis willen hebben. Over een jaar moeten ze zelf beslissen of ze abonnee willen blijven. Maar wie De Gildetrom eenmaal kent, wil niet meer zonder", is de vaste overtuiging van hoofdman Vorstenbosch. Nistelrode: van harte welkom en veel kijk- en leesplezier!

Den Bosch 'boycot' kringdag Maasland

Het Sint-Jorisgilde 'De Oude Schuts' uit Den Bosch is van plan de komende kringdag van Maasland in Udenhout te 'boy-cotten'. Dit uit onvrede over de gang van zaken rond het (afgestemde) agendapunt 'vrouwen in het gilde en op wedstrijden' tijdens de algemene ledenvergadering van de kring op 14 november 1997 te Vught. In het december-nummer van het clubblad van De Oude Schuts ('Uyt den bogaert') schrijft hoge deken Herman van den Heuvel in zijn voorwoord hierover onder meer: 'De hoogheid van 'De Oude Schuts' is van mening dat we ons voor wat betreft de volgende kringdag, maar eens zeer terughoudend moeten

*Hoge deken Herman van
den Heuvel*

opstellen. In de praktijk wil dit zeggen geen deelname tenzij de mening en de opstelling aanmerkelijk verandert. Of we hier goed aan doen, weet ik niet. We stellen in ieder geval een daad'. Einde citaat.

Hoge deken Van den Heuvel stelt dit blijkbaar met pijn in zijn gildehart zwart op wit. Hij betreurt de gang van zaken voor het organiserende gilde uit Udenhout. 'Dit gilde is voorstander van vrouwelijke deelname'. Voorts schrijft hij tot besluit: 'Met het stellen van deze daad willen wij niet dwars liggen, maar proberen we duidelijk te maken wat wij bedoelen met broederschap'. Dit laatste woord schrijft hij met hoofdletters in 'Uyt den bogaert'.

Her-oprichting Sint-Sebastiaangilde Oss. Deel 1

Het gebeurt niet elk jaar dat er een gilde binnen kring Maasland wordt (her-)opgericht. In Oss, de oude hoofdplaats van het Maasland en één van de kwartieren van De Meijerij, is dat het geval. Op 20 januari 1999 presenteert zich het gilde Sint Sebastiaan in vol ornaat. Reden voor de redactie van De Gildetrom, dit jaar (1998) aandacht aan de heroprichting te besteden. Want... achter de schermen draait de komende jongste loot aan de Maasland-stam al op volle toeren. 'Momenteel hebben we al 25 leden', zegt Paul van Mook. Hij wordt de beoogde eerste hoofdman van Sint Sebastiaan. Op 20 januari jl. zijn acties, statuten en huishoudelijk reglement officieel gepasseerd. De algemene ledenvergadering van kring Maasland (13 november 1998 te Vught) wordt t.z.t. voorgesteld het verzoek van het Sint-Sebastiaangilde uit Oss om toe te treden tot de kring, in gunstige overweging te nemen. Wordt vervolgd.

Pers-Trojka-Maasland (PTM) van start

PTM staat voor: Pers-Trojka-Maasland. Doel hiervan is de Maaslandse gilden te begeleiden en te ondersteunen in hun aanpak van publiciteit naar de media (kranten, bladen, radio, tv). Het initiatief komt van kringcorrespondent/redacteur Kees van der Bruggen. Nadat de kringoverheid zich positief achter het idee stelde, is het voorstel gepresenteerd op de algemene ledenvergadering van 14 november 1997. De initiatiefnemer heeft er geen gras over laten groeien. Op 20 december kwam het eerste PTM-team bij elkaar. Vertegenwoordigers van de gilden uit Esch (Jules van Vucht, Sint Willebrordus), Dinther (Ad van Zutphen, Sint Barbara), Udenhout (Frans Vriens, Sint Antonius - Sint Sebastiaan), Vught (Thijn van de Sande, Sint Catharina) en Nuland (Theo Hanegraaf, Sint Antonius Abt) staken gildebroederlijk de koppen bij elkaar. Zéér vruchtbaar, zoals ook bleek op de tweede bijeenkomst van deze trojka op 14 maart in Vught. Bij gelegenheid, staan we in De Gildetrom uitvoerig stil bij de PTM. Vast staat, dat het een 'eigenwijze' commissie wordt, die op ieders eigen manier informeel en onbevangen met elkaar praat, ervaringen uitwisselt en plannen maakt ten nutte voor alle Maaslandse gilden. Dat ze eigenwijs zijn, valt af te lezen aan het logo van de commissie, ontworpen en uitgevoerd door gildebroeder Gerard Scharff van het gilde Sint Barbara - Sint Sebastiaan uit Vught.

Martin van de Wiel wordt redactie-assistent

Martin van de Wiel (55) van het Sint-Hubertusgilde uit Drunen is per 1 januari 1998 benoemd tot assistent van correspondent/redacteur Kees van der Bruggen. Van de Wiel, een enthousiaste vutter, heeft dit aanbod zelf spontaan gedaan. Na het overlijden van zijn vrouw, wil hij niet achter de geraniums blijven zitten. Zijn kinderen spoorden hem aan een computer aan te schaffen. Zo kwam van het een, het ander. Redacteur Kees van der Bruggen kan zijn hulp best gebruiken. Het aantal berichten van de 42(!) Maaslandse gilden voor De Gildetrom neemt sterk toe. Daarnaast maakt Kees ook interviews en reportages over en voor de Noordbrabantse gilden voor dit blad. Kortom: hij heeft werk genoeg. Gildebroeder Van de Wiel gaat Kees van der Bruggen vooral admi-

Martin van de Wiel pakt nieuwe uitdaging op

nistratief ondersteunen. Zoals het op tijd en correct terugsturen van foto's die in De Gildetrom zijn geplaatst, algemene correspondentie en het via de computer bijhouden van statistieken. Voorts is Martin bereid gevonden om als secretaris te fungeren binnen het nieuwe PTM-team. Voor de berichtgeving van de Maaslandse gilden in De Gildetrom blijft Kees van der Bruggen verantwoordelijk. De kringoverheid en de algemene ledenvergadering hebben zich akkoord verklaard met deze benoeming.

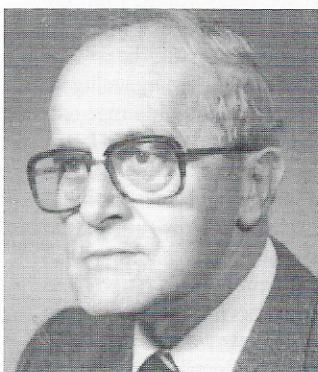
Plebaan Verhoeven vindt 'Were di' vrouw-onvriendelijk

Plebaan E. Verhoeven van de Bossche kathedraal Sint Jan en gildeheer van onder andere het Sint-Jorisgilde De Oude Schuts uit Den Bosch vindt het Brabantse lied 'Were di' vrouw-onvriendelijk. In een gesprekje met de redactie van het Bossche gildeblad 'Uyt den bogaert' zegt hij, nadat hij constateert dat De Oude Schuts opvalt in zijn verschijning en de schitterende kostuums, de vele gildezusters en de vrouwelijke koning: 'Alleen wil ik hier wel een kanttekening plaatsen. De Oude Schuts zingt altijd het lied 'Were di'. Mijn wens is nu dat er een wat meer vrouwvriendelijker tekst voor wordt geschreven of anders een variant erop'. Plebaan Verhoeven duidt hier op de woorden 'Felle kerels were di'. Volgens de plebaan 'worden vrouwen daardoor niet meegerekend', aldus de verslaggeving in 'Uyt den bogaert' van december 1997.

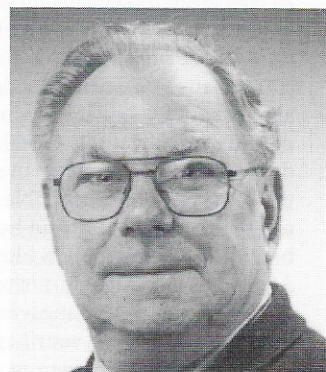

Plebaan E. Verhoeven van de Sint Jan

Waarschuwend vingertje van oud-bestuurslid

Jos Klerks uit Elshout

Jan de Haan

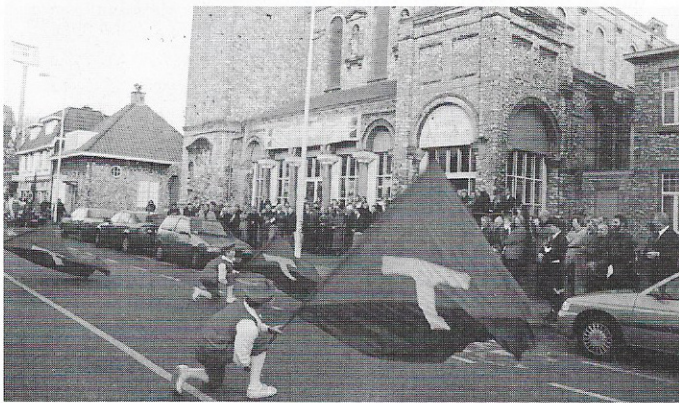
Op 14 november jl. heeft Jos Klerks (75) van de Onze Lieve Vrouwe Schuts uit Elshout na tien jaar afscheid genomen als lid van de overheid van kring Maasland. De gelegenheid greep hij aan om een waarschuwend vingertje op te steken. 'Houdt het gildewezen zuiver en doe geen praktijken die met dit gildewezen in strijd zijn. Zorg ervoor dat onze persoonlijke instelling zodanig is, dat wij de hernieuwing van de eed van trouw aan de geestelijke overheid niet zien als een formaliteit, maar als een werkelijke daadstelling. Wij moeten ons gildewezen niet zonder slag of stoot aan de grillen van de moderne

opvattingen inzake moraal en zeden ten onder laten gaan. Als dat wel zou gebeuren, laten wij dan niet meer met slaande trom en vliegend vaandel onze kerken binnen trekken en laat ons niet flirten met de geestelijke autoriteiten als onze principes daar niet mee overeenstemmen', aldus Jos Klerks. Hij adviseerde zijn gehoor pagina 33 van het boek 'Het vliegend vendel' nog eens open te slaan.

Jan de Haan van de Onze Lieve Vrouwe Schuts uit Elshout volgt hem op. De Haan is geen onbekende. Zo zit hij onder meer in de SAT-commissie.

Kunstschilder Henk de Laat geëerd met expositie

De in 1995 overleden Bossche kunstschilder Henk de Laat had een bijzondere band met onder andere de gilden uit Liempde, Vorstenbosch en Nistelrode. Voor deze gilden maakte hij ook speciale schilderijen, waaronder altaarstukken, maar ook ontwierp hij voor het gilde Sint Antonius Abt - Sint Catharina uit Nistelrode bij de heroprichting het vaandel en diverse zilverschatten en -attributen. Onlangs was in museum Kempenland in Eindhoven een overzichtstentoonstelling van zijn werk ingericht. Daarbij waren ook die prachtige gildebezittingen te bewonderen. In totaliteit hebben zo'n 4000 mensen de tentoonstelling bezocht. Bij de officiële opening op 14 december 1997 waren de gilden uit Nistelrode en Vorstenbosch present.

Voorafgaand aan de officiële opening van de tentoonstelling brachten de gilden uit Vorstenbosch en Nistelrode aan de gasten een vendelhulde

De Oude Schuts bouwt kerststal in Sint Jan

Al enkele jaren is een aantal gildezusters en -broeders van De Oude Schuts uit 's-Hertogenbosch behulpzaam bij het bouwen van de kerststal in de Sint Jan. Een situatie die is ontstaan toen door verschillende oorzaken andere vrijwilligers afhaakten. Ook het afgelopen jaar bouwde dit gilde mee aan de indrukwekkende kerststal. "Meestal rond oktober komt de vraag of het gilde weer meehelpt bij het opbouwen", vertelt Niek van Meeuwen. "Na enig vraag- en rekenwerk blijkt een twintigtal leden bereid hun beschikbare vrije tijd aan die bouw te spenderen. Een klus die weken in beslag neemt". Afgelopen jaar is begin november begonnen. Eerst worden alle bouwmaterialen aangevoerd en na twee weken is de basis klaar. Vakkundigen zorgen voor het nodige steigerwerk en daarna moeten bomen en groen worden aangevoerd. Eén van de zwaarste karweitjes. Dan gaan er verschillende zaken door elkaar lopen: een deel van de medewerkers werkt aan het vervolmaken van de vloer, een deel werkt aan het tevoorschijn toveren van de rotswand langs de achterzijde van de stal. Dan moet er plaats gezocht en gemaakt worden voor de waterput, het wuivende riet en de kuil met herdertjes. Natuurlijk krijgt de kribbe een prominente plaats. De noeste arbeid wordt afgewisseld met gezellige pauzes en soms 'aangeklede koffie' met eigengebakken cake, oliebolletjes, peperkoek, enz. Soms een neut in een nabijgelegen etablissement, ter afsluiting. Wanneer de ruwbouw gereed is, moeten de dieren en beelden worden geplaatst. Elk jaar krijgt de kerststal een thema.

In 1997 was dat: Ik ben het Licht der wereld. Vrijdag 12 december was het geheel gereed. Daags daarna komen de medewerkers naar de stal bij elkaar in de Sint Jan, luisteren naar het kerstverhaal, waarna een gezellig samenzijn volgt in een aan de kerk grenzende geschikte gelegenheid. Zo levert het Bossche Sint-Jorisgilde 'De Oude Schuts' een eigentijdse bijdrage aan de gemeenschap.

Maasland 'exporteert' redactiedag naar Limburgse schutterijen

Redacteur Kees van der Bruggen heeft 10 januari jl. een lezing verzorgd op de vijfde Limburgse Schuttersdag te Baexem, nabij Weert. Dit gebeurde op uitnodiging van de hoofdredactie van het Limburgs Schutterstijdschrift. Aanleiding hiervoor was de succesvolle Redactiedag van kring Maasland, 15 maart 1997 te Dinther. De Limburgse schutters hadden ervan gehoord en gelezen en zij wilden de lezing 'Hooft zegt het voort' graag in eigen kring beleven. De ondertitel van de inleiding luidde: hoe moeten gilden met de media omgaan. Voor de bijeenkomst was veel belangstelling. Meer dan honderd twintig toehoorders uit zowel Nederlands- als Belgisch Limburg. Door deze activiteit doet kring Maasland tegenwoordig ook aan 'export'.

Gerard Klerks (33) 25 jaar gildebroeder

De 33-jarige Gerard Klerks van het gilde Sint Hubertus uit Drunen is op de traditionele viering van de naamdag van de patroonheilige, 1 november vorig jaar, gehuldigd als 25-jarige gildebroeder. Gezien deze staat van dienst op zo'n jonge leeftijd, ligt er volgens hoofdmans Ton den Teuling, een recordhuldiging in het verre verschiet.

Later op de dag werd het puistschieten gehouden op het gildeterrein aan het Steegerf. De zgn. Bertus van Oosterhout-bokaal werd veroverd door gildeprovisor Joep Kuipers met zijn 279ste schot.

Gerard Klerks (r) krijgt de jubileumspeld van hoofdmans Ton den Teuling

Vendelgroet voor 90-jarige Harrie Adams

Harrie Adams, 90 jaar jong

Ter gelegenheid van zijn negentigste verjaardag op 6 november vorig jaar, heeft het gilde Sint Hubertus uit Berkel aan ere-lid Harrie Adams de vendelgroet gebracht. Sinds juni 1955 is Adams gildebroeder. Zijn zonen waren al eerder lid, als vendeliers en tamboer. Wellicht hebben zij hun vader aangestoken om ook bij het gilde te gaan. In optochten heeft Harrie Adams altijd het prijzenzilver gedragen. Tegenwoordig gaat dit niet meer zo goed omdat z'n beentjes hem in de steek laten als het ver is. Maar als het mooi

weer is en er is iets met het gilde in het dorp zelf te doen, springt hij op de fiets en rijdt met het gilde mee.

Jeu de boulescommissie voelt zich in de kou staan

De jeu de boulescommissie van kring Maasland, onder leiding van voorzitter Leo Telgenkamp, is erin geslaagd de nieuwe spelregels en de organisatie die er bij wedstrijden hoort op een A-4tje als draaiboek te zetten. Deze algemene

regels zijn inmiddels bij alle gilde-secretarissen van de kring bezorgd. Enigszins teleurgesteld is deze commissie over het feit dat ze elk jaar opnieuw moeten constateren dat de gildebroeders het laten afweten als 'puntje bij butje' komt. In het jaarverslag over 1997 merkt de commissie op: 'De gildebroeders laten het zelf op twee belangrijke punten afweten, namelijk de afwijking tussen opgave en werkelijke deelname van het aantal teams (triplettes) én de inschrijving op de dag zelf. Soms wordt te laat ingeschreven en dan kan men niet meedoen, terwijl binnen het kwartier na de massale vendelhulde slechts één gildebroeder namens het gilde, alleen het aantal teams hoeft op te geven'. De commissie vraagt om eenieder medewerking.

Tamboers maken promotie

De tromcommissie van kring Maasland is uiterst tevreden over de prestaties die de tamboers van de diverse gilden het afgelopen jaar hebben geleverd. Dit blijkt uit het jaarverslag over 1997.

Op de kringdag te Dinther, 1 juni, promoveerden Maarten Hoefs en Paul Hoefs (Sint Antonius Abt, Vorstenbosch) van de klasse A naar de uitmuntende klasse. Op deze dag promoveerde Haico Klerks (Onze Lieve Vrouwe Schuts, Elshout) van klasse C naar klasse B.

Tijdens de trom- en vendelwedstrijden van de federatie in Deurne op 21 september 1997 promoveerde Antoine van de Schoot (Sint Antonius Abt, Nuland) van klasse A naar de uitmuntende klasse. Van de klasse B naar de klasse A promoveerden Bart Habraken (Sint Barbara, Dinther) en Wilbert van Rosmalen (Sint Antonius Abt, Nuland). Van de klasse C naar de klasse B promoveerden op het federatietoernooi Joris van der Meijden (Sint Barbara, Dinther), Dave Bijveld (Sint Antonius Abt, Nuland) en Hein Daandels (Sint Antonius Abt, Vorstenbosch). Namens de tromcommissie van kring Maasland wenst Ton den Teuling de promovendi van harte proficiat.

Vendelier Wilfred van der Leest naar klasse B

Wilfred van der Leest (19) van het gilde Sint Catharina - Sint Joris uit Gemonde is erin geslaagd tijdens de kringdag 1997 in Dinther te promoveren van de klasse C naar de klasse B. Hij is de enige vendelier binnen Maasland die afgelopen jaar promotie maakte.

Wilfred van der Leest (19)

Gildekampioen '97 schiet 97 punten

Gildebroeder Bennie van de Wiel van Sint Antonius en Sint Sebastiaan in Haaren heeft in 1997 als schutter een prachtig resultaat behaald. Hij schoot 97 punten van de honderd competitiepunten raak. Dit is een evenaring van zijn eigen record uit 1994. De ontroonde kampioen van 1996 en 1995, Eric Swinkels, behaalde één punt minder dan Bennie; hij schoot 96 keer raak. Het afgelopen jaar deden in totaliteit 22 schutters met het wapen handboog op wip mee. Samen behaalden zij 1079 punten. Dit is een gemiddelde van 49,04%.

Bennie van der Wiel

Nieuwe hoofdmans Sint Barbara Dinther

Op de najaarsvergadering van het Sint-Barbaragilde uit Dinther is Eugène van Bouwdijk Bastiaanse jr. (43) gekozen tot hoofdmans. Hij volgt hiermee zijn vader en naamgenoot op. Sinds 1973 is junior gildebroeder. Voorafgaand aan de Barbaraviering is Eugène jr. geïnstalleerd. Het hoofdmanschild en de hoofdmansstaf werden overgedragen door zijn vader, de oud-hoofdmans. Aansluitend vond de misviering plaats ter ere van de patroonheilige Barbara. Tijdens de mis werden Joris v.d. Cammen, Joris van der Meijden, Koen Romijn en Emiel van Zutphen tot gildebroeder geïnstalleerd. Na de viering was er een feestelijke receptie.

Eugène van Bouwdijk Bastiaanse jr.

E.J.V.M. van Bouwdijk Bastiaanse sr. Ridder Oranje Nassau

Op de Barbaraviering 1997 is Eugène J.V.M. van Bouwdijk Bastiaanse sr., scheidend hoofdmans van het Sint-Barbaragilde uit Dinther, benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Burgemeester J. van Gorp van de gemeente Bernheze speldde hem de versierselen op. Uit handen van kringhoofdmans Jack Goudsmits kreeg hij de hoogste onderscheiding van Maasland, de penning in goud met vuurslag. In 1960 kwam Eugène sr. als beschermheer bij het gilde. Hij wilde binnen de guld actiever worden. In 1975 schoot hij zich koning. Hij schonk toen geen koningschild, maar een papagaai, die nu nog steeds door de koning wordt gedragen. Toen in 1987 hoofdmans P. Luijkx overleed werd hij hoofdmans. Eugène wilde graag besturen. Het liefst met veel commissies. Dit heeft zijn vruchten zeker afgeworpen.

Eugène J.V.M. van Bouwdijk Bastiaanse sr.

Niet alleen binnen het Dintherse gilde, maar ook bij de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden (NBFS), waar hij van 1984 tot 1996 voorzitter was. Sinds 1995 zit hij ook in de ere-raad van de Europese Gemeenschap van Schuttersgilden (EGS).

Bij de uitreiking van de koninklijke onderscheiding sprak burgemeester mevrouw Van Gorp van een gildebroeder in hart en nieren. Door de vele functies zowel binnen als buiten het gilde verdient Van Bouwdijk Bastiaanse in haar ogen terecht een onderscheiding. Kringhoofdmans Goudsmits bedankte de scheidende hoofdmans en zei dat Eugène kring Maasland heeft uitgebreid tot een perfect instituut, vooral naar de jeugd toe. Na alle mooie woorden bracht harmonie Sint Servaes de kersverse ridder een prachtige serenade.

Harrie van Grinsven 40 jaar gildebroeder

Tijdens de najaarsvergadering van het Essche Sint-Willebrordusgilde is Harrie van Grinsven gehuldigd als 40-jarige gildebroeder. Vóór zijn officiële benoeming tot gildebroeder, waarvoor men in Esch negentien jaar oud moet zijn, had hij zich al enkele jaren als aspirant-tamboer verdienstelijk gemaakt. Ook na zijn installatie heeft hij het gilde tientallen jaren gediend als enthousiast tamboer. Hij wist door te dringen tot de hoogste klasse van de Noordbrabantse Federatie

Hoofdman Wim v.d. Pasch (r) speldt de jubilerende Harrie van Grinsven een zilveren schildje op

van Schuttersgilden (NBFS) en in de zestiger jaren wist hij beslag te leggen op tientallen zilveren schilden. Geruime tijd was hij leider van het tamboerkorps van het gilde en zorgde hij voor de opleiding van de overige tamboers. Als afsluiting van zijn loopbaan als actief tamboer schonk hij het gilde een nieuwe gildetrom. Naar aanleiding daarvan werd hij door het gilde in 1991 tot gildeheer benoemd. In zijn dankwoord sprak de jubilaris de hoop uit, nog geruime tijd aan het Essche gilde verbonden te zijn.

Frank van Loon algemeen kampioen in Udenhout

Bij het gilde Sint Antonius - Sint Sebastiaan Udenhout zit het schietseizoen 1997 er weer op. Tijdens negen onderlinge wedstrijden werd door 41 gildebroeders en -zusters gestreden in de diverse klassen. Op het schietcomplex 'De Klappenschoor' aan de Schoorstraat streden de schutters in drie klassen op twee verschillende onderdelen, opgelegd schieten en uit de vrije hand. Algemeen kampioen opgelegd en winnaar in klasse A werd voor de negende keer in veertien jaar Frank van Loon. Kampioen opgelegd in de B-klasse werd Harry Moonen. Kampioen klasse C opgelegd werd Toon Weytmans. Het vrije handschieten was dit jaar niet zo spannend. Eén wedstrijd voor het einde was al bekend wie de winnaar zou worden. Algemeen kampioen vrije hand en winnaar in de A-klasse werd voor de vijftiende keer in 24 jaar Frans Vriens. Kampioen klasse B vrije hand werd Kees v.d. Voort en in klasse C was Toon Weytmans de sterkste. Tijdens de laatste wedstrijd werd er traditioneel om de Bart Rijkers-trofee geschoten. Na een langdurige en sportieve strijd ging de trofee naar Toon Weytmans. Hij kreeg van de zonen van wijlen Bart Rijkers de trofee uitgereikt en hij mag deze schitterende trofee een jaar lang koesteren. Alles bij elkaar was het een mooi schietseizoen.

Cees van der Pasch gildebroeder van het jaar

Cees van der Pasch

Op 24 november 1997, de statiedag van het gilde Sint Catharina uit Vught, is Cees van der Pasch onderscheiden met de titel 'gildebroeder-van-het-jaar'. De onderscheiding werd hem opgespeld door de beschermvrouwe, mevrouw Monique Houben - van Lanschot. Cees kreeg deze onderscheiding voor het vele werk dat hij voor het gilde doet. Hij is 24 jaar vrendrig en in deze functie maakt hij deel uit van het bestuur. Sinds 1971 is hij ook de bode van het gilde. Hij verzorgt het gildeterrein, zodat het er altijd keurig netjes uitziet.

Uitbreiding Sint Catharina Vught

Op de teerdag 1997 heeft Sint Catharina twee nieuwe leden aangenomen: P. de Lacosine en E. Froeling. Tevens werden twee nieuwe jonge dekenen geïnstalleerd, Ad van de Sande en Frank van Wetten. Deze maken deel uit van het bestuur. Bert Lamboo en Frans Schippers werden oude deken. Jos van Gogh en Henk van Hemert vielen af als oude deken. Van Gogh is twaalf jaar wisselend jonge en oude deken geweest. Zij werden door hoofdman Bert Kluytmans hartelijk bedankt voor hun bewezen diensten.

Thijn van de Sande 40 jaar lid

Op 24 november vorig jaar is Thijn van de Sande gehuldigd als 40-jarige gildebroeder bij Sint Catharina in Vught. Hij werd onderscheiden met een zilveren draagschild voorstellende het gebroken rad van Sint Catharina met daarop een schild met inscriptie. Thijn is al die tijd vendelier geweest. Daarnaast was hij tien jaar bode, van 1961 tot en met 1971. Verder was hij in de periode 1968 - 1972 en in de periode 1992 - 1996 koning. Ook was hij twee jaar jonge deken en twee jaar oude deken. Naast het vendelen is hij ook nog een actief schutter en wordt door hem het archief beheerd. Op de teerdag van Sint Catharina Vught is ook Frank van Wetten als kampioenschutter 1997 gehuldigd.

Thijn van de Sande

Ronald van de Steen winterkoning in Heusden

Op 10 januari is Ronald van de Steen de nieuwe winterkoning geworden van het gilde Sint Blasius in Heusden. Na de spannende strijd werd afgezaakt naar de Wijkse Poort voor een gezellige middag met een hapje en drankje.

Sint Ambrosius Baardwijk huldigt drie gildebroeders

Het Baardwijkse Sint-Ambrosiusgilde heeft op de jaarlijkse statiedag, dinsdag 13 januari, drie gildebroeders gehuldigd: Jan v.d. Water (50 jaar lid), Tini Klerx (40 jaar) en Jan van Leyden (eveneens 40 jaar lid). Tijdens de eucharistieviering besteedde gildeheer pastoor Van Zutphen al aandacht aan de jubilarissen. Tijdens het gildemaal zette hoofdman H. Pul-lens de gouden gildebroeder Jan v.d. Water in de schijnwerper. Jan werd geboren op 19 december 1910 en is gildebroeder sinds 1948. Vanaf het begin was hij een goede schutter.

Jan v.d. Water (87), Tini Klerx (71) en Jan van Leyden (60)

Voorals als scherpsschutter met het geweer. Sinds 1968 schiet het gilde met de kruisboog en ook hierbij toonde Jan zich een vakman. Tini Klerx (71) is in 1958 ook als gewerschutter begonnen. Later is hij overgestapt naar de kruisboog en de luchtbuks. Hij heeft er op de achtergrond veel aan gedaan dat het gilde behouden bleef. In 1958 trad ook Jan van Leyden (60) tot het gilde toe. Zijn grote specialisatie was en is het vendelen. Ook als instructeur voor de jeugd. Daarnaast is hij een goede schutter en lid van de overheid. Hij bekleedt de functie van deken-rentmeester. Tevens zet hij zich in voor de inzameling van oud-papier. Tijdens de gezellige statiedag kregen de drie jubilarissen een zilveren herinneringssplend.

Gouden én zilveren jubilaris in Nuland

Op de teerdag van 17 januari heeft het gilde Sint Antonius Abt uit Nuland twee jubilarissen gehuldigd. W. Heymans was vijftig jaar gildebroeder en M. v.d. Dussen vierde zijn 25-jarig lidmaatschap. Heymans kreeg een beeldje, voorstellende een gildebroeder. Van der Dussen de zilveren Sint-Antoniusspeld. Antoine v.d. Schoot (24) mocht voor het behalen van zijn titel in de tromklasse A uitmuntend de kopepen gildetrom met zijn naam erop in ontvangst nemen. Bij de festiviteiten was burgemeester Netten van Maasdonk aanwezig. Hij bedankte de jubilarissen en het hele gilde voor de inzet en het in stand houden van de oude tradities. Het gilde noemde hij 'een kostbaar bezit voor de gemeente Maasdonk'.

Piet van Beurden 40 jaar bij Ambrosius

Piet van Beurden ontvangt kringonderscheiding

Op zaterdag 10 januari is Piet van Beurden van het gilde Sint Ambrosius uit Haarsteeg gehuldigd voor zijn veertigjarig lidmaatschap. Piet is al die tijd vaandrig. Hij staat bekend als een toegewijd gildebroeder, die met raad en daad het gilde bijstaat waar nodig en ook altijd van de partij is als het gilde uittrekt of bij het schieten. Voor zijn verdiensten kreeg hij uit handen van kringhoofdman Jack Goudsmits een zilveren kringonderscheiding. Op deze dag waren er ook twee zilveren jubilarissen: André van Bokhoven en Toos Verhoeven. De receptie werd onder meer bezocht door diverse gilden en schietverenigingen uit de Langstraat.

Koningschap blijft in familie

Tommy van de Cammen, koning in Heeswijk

Zaterdag 24 januari hield het Sint-Willebrordusgilde uit Heeswijk het jaarlijkse koningschieten. Traditiegetrouw werd het eerste schot op de houten vogel gelost door burgemeester José van Gorp, waarna er 23 gildebroeders de strijd aangingen om het koningschap. Het werd een lange strijd met 450 kogels. Tonny van de Cammen (36) werd uiteindelijk koning. Hij eiste hiermee de eretitel op van zijn broer, Gertie van de Cammen. Op deze dag werden ook drie leden ingevendeld: Maarten Gevers, Ad Schuurmans en Peter Bozelie. Bij de onderlinge schietwedstrijd tussen de ereleden eindigde oud-hoofdman Verkaar op de eerste plaats. Hij ontving een wisselbeker.

Sint Antonius Abt Vorstenbosch huldigt gildebroeder

Adriaan van der Heijden van het gilde Sint Antonius Abt uit Vorstenbosch is tijdens de teerdag van 17 januari uitgeroepen tot 'gildebroeder-van-het-jaar'. Hij is veertig jaar lid en reeds 25 jaar vaandrig. Volgens hoofdman Jan van Grunsven doet hij dit 'onopvallend, maar geweldig goed. Hij draagt het vaandel fier voor het gilde uit'. Van burgemeester Van Gorp van de gemeente Bernheze kreeg hij het bijbehorende draagschild omgehangen. Zijn vrouw Sjaan kreeg een bos bloemen. Gildebroeder Gerrit Nooijen was 40 jaar lid. Gestart als vendelier en daarnaast instructeur, is hij nu actief schutter en jeu de boulespeler. Van hoofdman Jack Goudsmits van

Maasland kreeg hij de kringonderscheiding in zilver uitgereikt. Van het gilde ontving Gerrit een tinnen herinneringsbord. Echtgenote Corrie deelde in de feestvreugde via een bos bloemen. Vendelier Wim Wijdeven, 25 jaar lid, mocht de draagspeld van het gilde in ontvangst nemen. Ook deken-schrijver Jan van den Broek werd in het zonnetje gezet; 25 jaar gildebroeder, waarvan 21 jaar secretaris. Samen met zijn vrouw Betsie beheert hij het clubgebouw. Ook hij ontving een zilveren draagspeld en voor Betsie waren er natuurlijk bloemen.

De bijzondere gildebroeders en -zusters op een rij (v.l.n.r.): Adriaan en Sjaan van der Heijden, Anne-Marie en Wim Wijdeven, Corrie en Gerrit Nooijen, Betsie en Jan van den Broek en burgemeester José van Gorp

Meimaand - Mariamaand

In de meimaand trekken weer tienduizenden pelgrims naar de Sint Jan in 's-Hertogenbosch ter ere van de Zoete Lieve Moeder. Ook tientallen gilden, tot nu toe voornamelijk uit kring Maasland, gaan ter bedevaart. Zij luisteren de eucharistievieringen op en brengen aansluitend een passende groet aan Maria. Dit jaar voor het eerst is ook een gilde uit het Kwartier van Oirschot in het misrooster opgenomen. Het Boxtelse gilde Sint Barbara - Sint Joris. Als het aan E. Verhoeven, de plebaan van de kathedraal, ligt, blijft het opluisteren van de meimaandvieringen niet langer het alleenrecht voor de kring Maasland, zo liet hij zich onlangs ontvallen. „Het aantal aanvragen uit andere kringen wordt elk jaar groter. Wij staan enigszins onder druk om meer gilden uit geheel Brabant toe te laten”. Ook bisschop mgr. J.G. ter Schure vindt dat meer gilden bij de meimaand-opluisteringen moeten worden betrokken. Dit zegt hij in deze Gildetrom in een interview.

Tot nu toe hebben zich 27 gilden uit Maasland voor de meimaandvieringen aangemeld. Niet alle missen zijn bezet. Zaterdag 2 mei om 19.00 uur treedt als eerste gilde Sint Barbara uit Dinther aan. Zondag 31 mei om 12.00 uur sluit het gilde Sint Antonius - Sint Catharina uit Nistelrode de rij.

De Onze Lieve Vrouwe Schuts uit Elshout gingen op zaterdag 24 mei 1997 ter bedevaart naar de Zoete Lieve Moeder

Fred Engberink 25 jaar commandant van het gildekorps

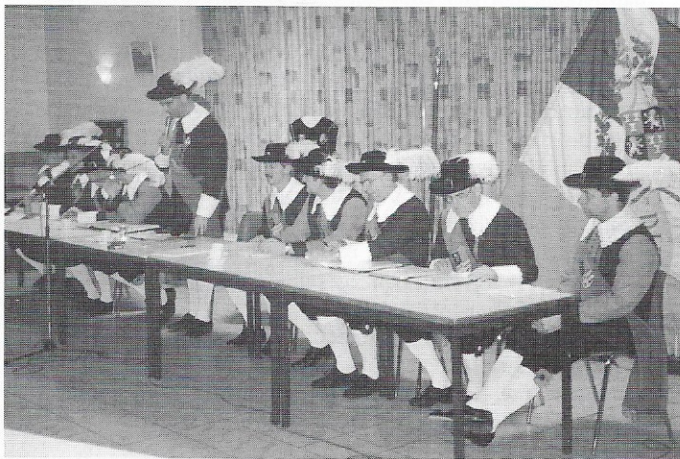
Fred Engberink zilveren gildebroeder

Tijdens de korpsvergadering van het Groot Gaesbeeker gilde op 14 januari jl. is onder meer stilgestaan bij het feit dat Fred Engberink 25 jaar als commandant aan het gildekorps is verbonden. In die hoedanigheid coördineert hij de verschillende activiteiten van het gildekorps, daarbij ondersteund door de korpscommissie en de muziek-instructeur. Elke week is hij aanwezig op de oefenavond van de verschillende onderdelen van het gildekorps. Daarnaast heeft hij de leiding van de maandelijkse kaart- en sjoelavonden.

Voor zijn activiteit werd hij door het gilde onderscheiden met een zilveren gildebroeder vervaardigd door Noud Peters. Het bijbehorende speldje werd hem door ouderman René van Hal opgespeld.

Bestuurswisseling bij Groot Gaesbeeker gilde

Op woensdag 18 december hield het Soester gilde weer de jaarlijkse Algemene Vergadering. Het afgelopen jaar wordt geëvalueerd en er worden afspraken gemaakt voor de komende periode. De agenda bevat dan ook altijd een groot aantal vaste punten als jaarverslagen, begroting e.d. Dit keer was er ook ruimte vrijgemaakt om met de aanwezige leden (meer dan 50) te discussiëren over de maatschappelijke func-

Leden van het bestuur achter de tafel bij de Algemene Ledenvergadering: uiterst rechts Frank Kok

tie van het gilde en een verzoek van de plaatselijke muziekvereniging PVO na afloop van de gildefeesten 1999 de aanwezige accommodatie nog een week te gebruiken voor de viering van het 100-jarig bestaan. De leden stemden in met het beleid van het bestuur rondom de taak en functie van het gilde. Als gilde ben je nadrukkelijk betrokken bij het gemeenschapsgebeuren, maar wilt daarbij niet worden gebruikt als commercieel object. Het gilde zal geen activiteiten in Soest financieel ondersteunen zonder daarbij de leden om toestemming te hebben gevraagd. Natuurlijk worden tal van sociale activiteiten opgepakt als optredens bij verzorgingsinstellingen voor ouderen en gehandicapten, het beschikbaar stellen van ruimten in gildehuis of tijdens de gildefeesten aan instellingen/organisaties die ideële doelen nastreven, zoals Zonnebloem, ouderenbonden etc. Samenwerking behoort

tot een van de doelen van het gilde. Daarom moest volgens de leden ook positief worden gereageerd op het verzoek van de plaatselijke muziekvereniging.

Na meer dan 15 jaar te hebben meegedraaid in het bestuur besloot Frank Kok wegens drukke werkzaamheden zich niet meer herkiesbaar te stellen als bestuurslid. Hij wordt opgevolgd door André Roest, tevens tamboer van het gildekorps. Frank Kok zorgde voor de verhuur van de zalen in het gildehuis. Deze taak neemt André Roest over. Frank Kok blijft nog wel als hoornblazer deel uitmaken van het gildekorps.

De leden waren net als het bestuur zeer tevreden met het verloop van het verenigingsjaar en beiden kijken vol enthousiasme uit naar de activiteiten in het nieuwe jaar. Een jaar waarin weer met vele verenigingen in Soest gezamenlijk activiteiten worden opgepakt.

Baronie en Markiezaat

Vriendschapsboom in Gildebos

In 1993 organiseerde het Sint Hubertusgilde uit Etten-Leur het Landjuweel. Om aan dit groots evenement herinnerd te worden, is toen gekozen voor het aanplanten van een bos, het zgn. "Gildebos". De gemeente Etten-Leur was zeer enthousiast: het gilde kreeg alle medewerking, het college bood spontaan een stuk grond aan, dat ter beschikking kwam van het gilde. De Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden, de kringen en vele van de deelnemende gilden kochten een of meerdere bomen. Deze gildebomen (linden) vormden het hoofdthema van het bos en zijn - in het centrum van het bos - gesitueerd in een rasterstructuur. Onder deze linden is gras gezaaid om als wandelpad te fungeren. Het raster werd doorgezet met eiken en beuken, geschonken door verenigingen en particulieren. Bij de opening van het Landjuweel zijn twee kastanjabomen geplant aan de Plantijnlaan. De eerste werd geplant door burgemeester M. van de Ven en de voormalige federatievoorzitter Eugène van Bouwdijk Bastiaanse, de tweede door wijlen kringvoorzitter Herman van Rijckevorsel en de hoofdman van het organiserende Hubertusgilde, Jan van Harssel.

In november 1993 zijn alle bomen door de schenkers zelf geplant. Ook is toen op de hoek Plantijnlaan/Sander een vriendschapsboom (dakplataan) geplant ter gelegenheid van de stedenband van de gemeente Etten-Leur met Stauliai in Litouwen. Daar vele nieuwkomers de achtergrond niet weten, waarom dit bos indertijd is aangeplant, wil het Hubertusgilde een hardstenen plaquette plaatsen bij die vriendschapsboom. Dat krijgt een officieel tintje en zal plaats vinden op Koninginnedag 30 april 1998 omstreeks half 2. Alle boomschenkers worden uitgenodigd, deze plaatsing in gildekostuum bij te wonen. ■

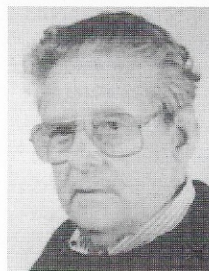
IS JOUW MEE-LEZER
NOG GEEN ABONNEE?

DE
GILDETROM

HET BLAD VOOR JONG EN OUD!

IN MEMORIAM

Gilde Onze Lieve Vrouwe, Aarle-Rixtel

Win Feijen

Op vrijdag 22 augustus overleed Willem van de Nieuwenhof (74). Hij was 39 jaar gildebroeder. Door zijn ziekte was hij lange tijd niet meer in staat om aan gildeactiviteiten deel te nemen. Bij de oudere leden stond hij vooral bekend als een goedlachse en stipte gildebroeder. De gedachten van het gilde gaan uit naar zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen.

Sint Jorisgilde, Budel

Wim Feijen

Op 28 november overleed Wim Feijen (78), meer dan 25 jaar lid van het gilde. Hij was enkele jaren lid van de overheid, onder andere als secretaris, koning in 1981, en drager van het tweede zilvervest. Tijdens de patroonsdag in 1996 werd Wim verrast met de zilveren draagspeld van ons gilde, vanwege zijn 25 jarig lidmaatschap. Als het maar enigszins kon, was hij bij alle activiteiten aanwezig, ook bij andere vormen van het verenigingswezen, zoals Harmonie Eendracht Maakt Macht, en het St. Nicolaascomité. Bijna voltallig bracht het gilde hem naar zijn laatste rustplaats.

Sint Barbara, Dinther

Pastoor L. van der Velden

Zaterdag 15 november 1997 is emeritus-pastoor L. v.d. Velden (75) na een kort ziekbed overleden. Pastoor Van der Velden was van 1973 tot 1991 gildeheer en van 1991 tot aan zijn overlijden schutsbroeder van het gilde. Trouw was pastoor Lambertus van der Velden altijd aanwezig bij het koningschieten, evenals bij de installatie van de nieuwe koning en de viering van de patroonheilige Sint Barbara.

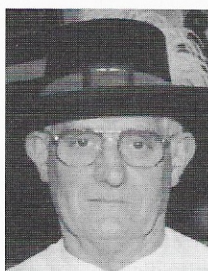
Sint Hubertus, Drunen

Op 9 december 1997 overleed Jan van Helvoort (79). Jan was voorzitter van de vergadering van 22 oktober 1958, waarin tot heroprichting van het sinds 1890 sl-

Jan van Helvoort

tradi hij om gezondheidsredenen terug en werd benoemd tot ere-hoofdman.

Bertus Klerks

pende gilde werd besloten. Tot 1981 was hij tweede hoofdman. In 1959 schoot hij zich als eerste koning van het Sint-Hubertusgilde. Van januari 1981 tot januari 1990 was Van Helvoort de eerste hoofdman. In 1990 trad hij om gezondheidsredenen terug en werd benoemd tot ere-hoofdman.

Sint Jan Baptistgilde, Duizel

Hanneke Rijken

29 December werd de sterfdag van gildezuster Hanneke Rijken. Helaas een droevig bericht op het einde van het jaar. Kort daarvoor - op 22 november- vierde ze nog haar 97e verjaardag. Zij was het oudste lid en erg gesteld op het gilde, waarvan haar zoon Piet de eerste (voorlopige) hoofdman was en haar man Theer de eerste (trotse) koning, na de herinrichting in 1971. Haar liefde voor het gilde ging zelfs zo ver, dat zij in 1975 het initiatief nam om de gildezusters in gildetenu te krijgen. Haar initiatief gaf ook de gildebroeders de prikkel om - versneld - iets aan het uiterlijk te gaan doen. Lang heeft Hanneke ook actief deelgenomen aan alle activiteiten. Het is nog niet zo lang geleden, dat zij het besluit nam om voortaan niet meer mee te gaan met de guld omdat het lopen haar toch niet meer zo goed afging. Het gilde verliest in Hanneke Rijken een goede en voorbeeldige gildezuster. Moge zij, traditioneel diepgelovig als zij was, haar welverdiende eeuwige rust vinden bij God, die bij haar zo'n belangrijke plaats innam. Zij werd door een grote delegatie van het gilde naar haar laatste rustplaats op het kerkhof van Duizel begeleid.

Sint Willebrordus, Esch

Op 27 oktober 1997 werd het bericht ontvangen dat Harrie Beex (83) in zijn woonplaats Zijtaart plotseling was overleden. Harrie Beex was priester van het bisdom 's-Hertogenbosch en van 1959 tot 1965 pastoor van Esch.

Harrie Beex

Kort na zijn installatie als pastoor trad hij als gildeheer toe tot het Sint-Willebrordusgilde. Ook na zijn vertrek uit Esch bleef hij zich nauw bij het gilde betrokken voelen en toonde hij voortdurend interesse in het wel en wee van het gilde.

Op 24 augustus vorig jaar was hij voor het laatst temidden van zijn gildebroeders, als concelebrant tijdens de gildemis van het vrij gildefeest.

Naast zijn interesse voor het gilde was hij onder meer actief als voorzitter van Brabants Heem en hoofdredacteur van het bisdomblad 'Sint Jansklokken' en 'De Roerom' en legde hij zich toe op de vertaling van psalmen en oude joodse liederen. Helaas heeft hij de afsluiting van dit levenswerk, de presentatie van zijn boek 'De dichtvorm van de psalmen' zelf niet meer mogen meemaken. Op zaterdag 1 november heeft het gilde hem uitgeleide gedaan tijdens de uitvaartdienst in de H.Hartkerk te Veghel, waar met een laatste vendelgroet afscheid van hem werd genomen.

Op 19 november overleed, na een ziekbed van enkele maanden, de beschermheer van het gilde Cees de Leeuw (76).

Cees de Leeuw

De Leeuw was sinds 1955 beschermheer van het Sint-Willebrordusgilde en al die tijd voelde hij zich zeer bij het gilde betrokken. Regelmatig was hij aanwezig tijdens vergaderingen en teerdagen en trok hij met het gilde mee ter bedevaart naar de Sint Jan in zijn woonplaats 's-Hertogenbosch.

In verband met zijn 40-jarig jubileum als beschermheer ontving hij in september 1995 de zilveren legpenning van kring Maasland. Tot zijn spijt kon hij wegens ziekte niet meer aanwezig zijn tijdens het vrij gildefeest van 24 augustus 1997. Ondanks zijn verblijf in het ziekenhuis stond hij er echter op dat zijn echtgenote en kinderen het gildefeest zouden bezoeken. Later heeft hij nog met genoeg de foto's en video-opnamen van het feest bekeken.

Koninklijk Sint Willibrordusgilde, Geijsteren

Op 17 december overleed Sraar van Rijs-wijk (83), bijna 60 jaar lid van het Koninklijk Sint Willibrordusgilde. Hij vervulde daar vele functies, zoals wapen-meester van 1939 tot 1962, deken-schat-bewaarder van 1949 tot 1962 en van 1975 tot 1982, en vanaf 1952 tevens deken-schrijver. Voor zijn vele verdien-sten werd hij in 1982 benoemd tot erelid. De laatste jaren was hij niet meer actief als gekostumeerd gildebroeder, maar hij volgde het wel en wee van het gilde nog zeer nauwlettend.

Sint Willebrordus, Heeswijk

Jan Kapteijns

Jan Kapteijns (67) is op 4 november 1997 na een kort-stondig ziekbed overleden. Jan was vier keer koning van het gilde Sint Wille-brordus uit Hees-wijk. Ook was hij vele jaren bestuurs-lid. Vanaf de herop-richting in 1963 was

Jan gildebroeder. Men kon altijd een beroep op hem doen. Hij stond meteen altijd klaar. Hij kon intens van de gilde-activiteiten genieten. Voor de jeugd had hij steeds een warm woord. Hij was nauw betrokken bij de heropricting en een echte steunpilaar voor de guld.

Sint Joris, Hoogeloon

Op 17 januari 1998 is gildebroeder Jan Bolte (53) na een indrukwekkende, door hem zelf samengestelde erediens, begeleid naar zijn laatste rustplaats. Jan was sinds 1977 gildebroeder. Hij kon goed omgaan met mensen en was zeer hulp-vaardig.

Gilde Sint Ambrosius Lage-Mierde

Jan Kapteijns

Suske Wouters (81) overleed op 25 oktober 1997. Hij volgde als keizer gildebroeder Sjeff Wil-lems op, die op 24 februari 1997 over-leed. Vol trots pre-senteerde hij zich, omhangen met de attributen, beho-rende bij het keizer-schap op de laatste kringdag in Casteren.

Hoewel de optocht in verband met zijn ziekte en ouderdom zwaar moet zijn geweest wist hij, gesteund door zijn schoonzoon en kleinzoon, de eindstreep nog monter te behalen. Zijn grote wens was, dat zijn kleinzoon toe zou treden tot het gilde, wat in 1997 in vervulling is gegaan.

Gilde Sint Brigida, Netersel

Op 31 december 1997 overleed plotse-

ling gildebroeder Janus Meulemans (71). Hij was vanaf de heropleving van het gilde een trouw lid. Daarvoor zou hij in april een onderscheiding hebben mogen ontvangen. Hij was van 1979 tot 1983 deken bij het gilde. Janus was een man van weinig woorden, gauw tevreden en bezorgd voor zijn vrouw en kinderen. Hij hielp dagelijks nog graag mee in zijn varkensbedrijf.

Sint Catharina, Vught

Cees de Laat

Op 27 december 1997 overleed Cees de Laat (80). Cees was de eerste vier jaar van zijn lid-maatschap koning van het gilde. Van 1949 tot 1953. In totaal vervulde hij 24 jaar een be-stuursfunctie als jonge en oude de-ken. In 1989 werd hij gehuldigd vanwege het 40-jarig lidmaatschap. Door burge-meester Fred de Graaf werd hem de ere-medaille in zilver verbonden aan de Orde van Oranje Nassau opgespeld. Het Sint-Catharinagilde verliest in Cees een voor-treffelijk gildebroeder.

Gilde Sint Sebastiaan, Westelbeers

Cees de Laat

Op 1 september overleed de zeer gewaardeerde gilde-broeder Piet van der Heijden (69). Piet was 43 jaar lid van Sint Sebastiaan en 40 jaar gastheer in café "Kerkzicht" in Middelbeers. Sinds 1990 was hij raads-heer van het gilde.

Ook bekleedde hij diverse bestuursfunc-ties in de kring "Het Kwartier van Oir-schot", waarvan de laatste jaren als vice-voorzitter. Ook was hij actief in de Noordbrabantse federatie en nauw betrokken bij de organisatie van het Europees koningschieten. Piet was ook vaak te vinden als jurylid bij gildefeesten ver buiten zijn kring. Jarenlang was hij redactielid van de Gildetrom. Nooit was hem iets te veel als hij wat voor de guld moest doen. Altijd kon je met vragen en problemen van het gilde bij hem terecht.

Sint Jacobusgilde, Zeeland

Has van Beusekom

Het Sint Jacobus-gilde Zeeland heeft binnen een maand twee heel trouwe gildebroeders verlo-ren. Op woensdag 17 december over-leed Has van Beuse-kom, en dat terwijl hij op 27 oktober nog met zijn Nel-

leke hun gouden bruiloft vierde. Hij kon volop genieten van de momenten dat hij samen was met het gilde. Toen het voor hem te moeilijk werd om met het gilde mee te lopen, kwam hij zelf met de oplos-sing aandragen. Wij zullen hem dan ook blijven herinneren als degene die op zijn snorfiets met ons meereed. Tijdens de uitvaartmis refereerde pastoor van Osch nog eens aan het rijke leven dat zij samen op het Nabbegat hebben gehad, waarna zij zich ook goed thuis voelden in het Franciscushof. Helaas heeft die tijd niet lang geduurd.

Antoon Jacobs

Op 8 januari over-leed na een kort ziekbed Antoon Jacobs. Hij is de derde koning die is overleden. Samen met zijn Tonie waren zij een trots koningspaar. Ook Toon genoot van "zijn" gilde en wilde geen enkele activi-teit missen. Met vaste hand schoot hij zich in 1989 koning. In dit koningsjaar schoot hij op 23 mei in Blitterswijk het koningskruis. Van dit koningsjaar maakte Tonie een prachtig document. Actief zijn was voor hen een manier van leven. Zo genoot Toontje in het zieken-huis van het gildeboek, uitgegeven ter gelegenheid van de 25-jarige heropleving van het gilde.

Has en Toontje hebben zich doen ken-nen als twee trouwe gildebroeders die 'hun' gilde een warm hart toedroegen.

Dat zij allen rusten in vrede!

GILDEHOEDEN

Het Gilde van Sint Antonius en Sebasti-aan Gemert heeft 8 nieuwe zwarte gilde-hoeden - Spaans model - te koop tegen gereduceerde prijs.

Melden bij J. Penninx, Past.v.d.Eijnde-straat 13, De Mortel (0492-361714)

AGENDA

Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden:

Agenda gildefeesten in 1998

17 mei

Distriktsgildefeest Kring Kempenland, te Dommelen bij het Sint Martinusgilde van het Heilig Sacrament.

17 mei

Kringdag Land van Cuijk, te Maashees bij het gilde Sint-Joris Sint Anthonius.

1 juni (2e pinksterdag)

Kringdag Maasland, te Udenhout bij het gilde Sint-Antonius Sint Sebastiaan.

7 juni

Kringdag Kempenland, te Mierlo bij het Sint Sebastiaangilde.

14 juni

Vrij gildefeest Kring Maasland, te Helvoirt bij het Sint Jorisgilde.

21 juni

Kringdag Kwartier van Oirschot, te Vessem bij het Sint Lambertusgilde.

28 juni

Kringdag Peelland, te Aarle-Rixtel bij het Onze Lieve Vrouwe-gilde.

5 juli

Kringdag Baronie-Markiezaat, te Gilze bij het Sint Ambrosius-gilde.

22 augustus

Beoogd federatietoernooi standaardrijden, te Goirle bij het Sint Jorisgilde.

23 augustus

Vrij gildefeest Kring Land van Cuijk, te Gassel bij het Sint Jansgilde.

23 augustus

Liefdadigheidsfestijn Kring Kwartier van Oirschot, te Goirle bij het Sint Jorisgilde.

30 augustus

Federatietoernooi gewerschieten, te Borkel en Schaft bij het Sint Sebastiaangilde.

29 en 30 augustus

Europees schutterstreffen EGS te Krakow.

6 september

Vrij gildefeest Kring Maasland, te Vught bij het Sint-Catharinagilde.

20 september

Federatietoernooi trommen-vendelen-bazuinblazen, (is vóór de 20ste maart bekend).

10 oktober

Hoofdlieëndag te 's-Hertogenbosch.

25 oktober

Pausmis in Den Haag, opgeluisterd door het Sint Hubertusgilde, Drunen.

Agenda gildefeesten in 1999

30 mei

Gildeverbroederingsfeest Kring Kwartier van Oirschot, te Oirschot bij de Onze Lieve Vrouwebroederschap.

6 juni

Kringdag Baronie-Markiezaat, te Rijsbergen bij het Sint Bavogilde.

INTERNET

Gilden en anderen kunnen hun informatie elektronisch beschikbaar stellen op het Internet voor eenieder die hiernaar op zoek is. Iedereen met een computer, modem, telefoon aansluiting en abonnement kan dan vanaf elke plek op de wereld 'bladeren' in deze grote vergaarbak van aan elkaar gekoppelde computers.

Onze correspondent voor Maasland meldde voor kring Maasland de absolute Internet-primeur van het Sint-Antonius - Sint Sebastiaangilde uit Udenhout. Zij staan sinds december 1997 op internet en hun sites zijn al geraadpleegd door mensen uit onder meer Nederland, Taiwan, Zuid-Afrika, Zweden, Japan en de Verenigde Staten. Wie het Udenhouts gilde wil raadplegen: <http://users.bart.nl/~marcom/gilde>. Toch is dit geen primeur.

Het Sint Jorisgilde uit Sint Oedenrode was hun al enkele maanden vóór, blijkens een brief van 5 juli 1997. Hun Internet-adres luidt: <http://www.wish.net/~kaskens/gilde>. Contactpersoon is gildebroeder Maarten Kaskens, Knapenhoek 1, tel. 0413-47 84 86.

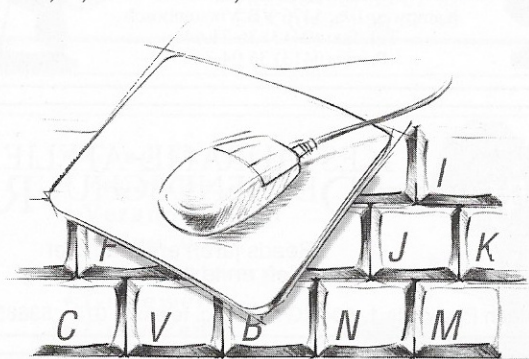
Het gilde Sint Catharina en Barbara uit Haaren heeft ook een 'site' met het adres: <http://home.pi.net/~catron/nu.htm>

Ook in het Gelderse wordt gebruik gemaakt van Internet. De Federatie van Gelderse schuttersgilden en schutterijen St Hubertus verenigt gilden uit Gelderland, Overijssel en Groningen en is te bereiken onder <http://www.geocities.com/Heartland/Hills/9535>.

Heeft ook uw gilde een Internet-adres, neemt u dan contact op met de redactie.

VAN ONTWERP TOT EINDPRODUCT

Ja zeker, van ontwerp tot eindproduct!
Een beeldmerk, house-style, folder,
brochure, visitekaartje, advertentie
of vernieuwing van advertentiemateriaal!
Wij zorgen ervoor dat u een goed product krijgt.
Vrijblijvend kunt u bij ons voor een offerte terecht.

PAUL KEMPER
DTP
SERVICES

Kluizenaarstraat 55, 5641 HG Eindhoven, telefoon: (040) 281 38 76

EUROPEES SCHUTTERSTREFFEN 1998

KRAKAU: 28 - 30 AUGUSTUS 1998

Krakau, de mooiste stad van Polen, is het toneel van het eerstvolgende gildefestival. Dat deze stad met al zijn authentieke oudheden een schitterend decor vormt, waar het festival tot volle glorie komt, behoeft geen betoog.

Polska Travel is de enige Nederlandse reisorganisatie gespecialiseerd in reizen naar Polen. Ook naar het gildefestival kunnen wij voor u arrangementen, naar uw wens samengesteld, verzorgen. In diverse prijsklassen hebben wij voor u reeds hotels vastgelegd.

Voor informatie kunt u contact opnemen met:

POLSKA TRAVEL
ZUILESTEINLAAN 30
6825 AS ARNHEM

TELEFOON : 026 - 3640834

TELEFAX : 026 - 3629060

E-MAIL: POLSKA@WORLDACCESS.NL

DE GILDETROM

HET BLAD VOOR JONG EN OUD!

Beeldengieterij TENAX

Voor verschillende Gildebeelden
en diverse andere beelden

Jan van Grunsven
Kampweg 19a, 5476 VB Vorstenbosch
Tel./fax: (0413) 36 31 64
Privé: (0413) 35 04 74

RESTAURATIE-ATELIER DE TIENDSCHUUR

Reeds jaren ervaring met
archief- en textielconservering

Kapelaan Poellplein 1, 5046 GV Tilburg, telefoon 013 - 5368355

WILLIGERS makers van vaandels,
vendels en andere
gildeattributen

Joke Willigers (V.H. H.M. Waters)
Zand 33, 5757 RX Liessel (0493) 34 25 68

de Bont b.v.

- Asfalteringen
- Rioleringen
- Grondwerken
- Bestratingen

Veldhoven, Postbus 115
Tel. 040 - 253 05 35, Fax 040 - 254 13 05

De grootste
sortering

GEWEREN & MUNITIE

vindt u bij
AVEMO b.v.
A. v.d. Ven Mommers

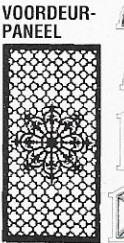
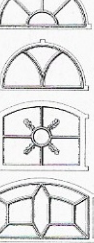
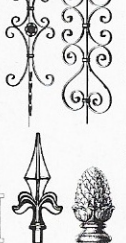
Korvelseweg 80 - 82
5025 JJ Tilburg
Tel. (013) 543 19 05

LAARZEN LAARZEN L
PLUIMEN PLUIMEN PL
BATONS BATONS
POMPONS POMP
UNIFORMSCHOENEN
LEERWERK LEERWER
TWIRLSCHOENEN
INSTEPSCHOENE
OVERSCHOENEN OVE
HANDSCHOENEN HA
BATON-TASSEN B

VAN BEERS B.V.
S C H O E N F A B R I E K

Mgr. Völkerstraat 33, 5171 JM Kaatsheuvel NL
Tel.: (0416) 27 22 54, b.g.g. 27 65 48 - 27 70 72
Internationaal Tel.: 0031 (416) 27 22 54

SHAKO'S SHAKO'S SH

LEVENSBOM 	GIET- IJZEREN RAMEN 	SMEEDWERKEN 	EXCLUSIEVE INRIJPOORTEN
VOORDEUR- PANEEL 			
Wij zijn tevens leverancier van: • Antieke trapspijlen • Gietijzeren muurankers • losse onderdelen voor poorten en hekken (hekpunten, granaatappels, ringen, krullen, ect.)			
DOCUMENTATIE OP AANVRAAG			
GIETIJZEREN RAMEN B.V. Berkdijk 13A, 5271 SR St.-Michelsgestel, Tel. (073) 551 34 71 Fax (073) 551 69 68. Open: Ma. t/m Vrij.: 9.00-17.00 uur. Za. op afspraak. Voor inrijpoorten uitsluitend op afspraak.			

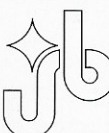
GILDE- EN SCHUTTERSZILVER

JUWELIERS - HORLOGES
Jan Andriessen
DORPSSTRAAT 54
5708 GK HELMOND (STIPHOUT)
TEL. (0492) 55 07 92
FAX (0492) 52 22 69

- Goud en Zilver
- Reparaties
- Veranderingen
- Nieuw werk
- Eigen ontwerp
- Gildewerk
- Graveren

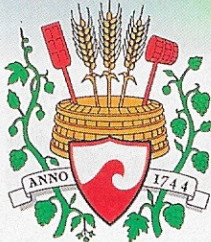

John Bijsterveld
Meester Goudsmid/Edelsmid

Leenderweg 37, Valkenswaard, Tel. (040) 204 24 89

Dommelsch **Bier**